1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 178. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, JULIUS 1.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk:
Az állami tisztviselők mozgalma.
A transzvali háboru.
A karlsbadi és sarajevói lóversenyek eredménye.
Tárcza: A mai ősmagyarok. Irta: Dr. Tragor Ignácz.
Regény: A botlás.

Budapest, julius 1.

Bezárultak a képviselőház ajtai, és a képviselők két havi vakáczióra mentek. Az egyik folytatja azt, a mit egész évben csinált, vagyis semmit sem csinál. A másik dolgozik és készül a nagy harczra, a mely további parlamenti sorsa felett fog dönteni. Bizony ez utóbbiak vannak jelentékeny kisebbségben és a képviselők nagyobbik zöme az, a mely csak névleg képviselő, a nemzet ügyes-bajos dolgaival azonban anynyit sem törődik, mint más istenfia. Az igaz, hogy a javarésze alig ért hozzá. Sajnos. Magyarországon nagyon alacsony mértéke van a képviselői képesitésnek és ez is az oka annak, hogy parlamentünk munkássága nagyon szegény, és a szőnyegre kerülő tárgyak felett folytatott vita a legtöbbször alacsony szinvonalu. De talán még sohasem tünt ez fel annyira, mint épen ebben a parlamentben, a mely ugy végzi be cziklusát, hogy tulajdonképen semmi fontosat sem végzett.

A közeledő választások küszöbén gondolkodjanak arról is a kerületek döntő vezetői, hogy olyan férfiakat küldjenek a parlamentbe, a kik tudásuk és ismereteik révén képesek arra, hogy az ország ügyeiben tisztán lássanak, a kormány javaslataiban fel tudják ismerni a jót is, rosszat is; ismerik a népet, tudják annak bajait és van szivük is e bajokon segiteni valahogy. Legyen a képviselő igazán honatya, ennek a szónak legszebb, legnemesebb értelmében. Persze a mandátum-vásárlások már divatos idejében hiába sopánkodunk mi ilyen „csekélységeken“, hisz törvényt is hoztak rá, hogy a pénz törvényes segédeszköz a politikában, és nem szennyes mandátum az, a melyhez aranyszag tapad. De ezt a törvényt is az a képviselőház hozta, a mely most éli utolsó napjait. A választók csak most jutnak először hozzá, hogy véleményt mondjanak róla. Nos hát, nyilvánitsák e véleményüket ugy, hogy küldjenek olyanokat a parlamentbe, a kik az uj törvény oltalma nélkül is képesek idejutni. Ez lesz a legméltóbb válasz erre a törvényre, a mely utat nyit a pénznek, hogy törvényes és alkotmányos módon megrontsa a közvélemény igaz megnyilvánulását.

Nagy munkák várnak a jövő parlamentjére. Fontos tehát az országra, hogy kik fogják a törvényhozásban képviselni. Mindenekfelett az Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezése fogja lekötni az uj törvényhozók idejét, és bizony, szilárd és igaz hazafiakra lesz szükség, hogy ennél a munkánál szégyen és kár ne érjen minket.

Választási mozgalmak. *Brassóban* — mint nekünk táviratozzák — tegnap a magyar választópolgárok *Moor* Gyula főesperes elnöklete alatt közgyülést tartottak. A közgyülésen az évi jelentés meghallgatása után az elnöknek és az intéző bizottságnak köszönetet szavaztak, egyuttal az intéző-bizottságba kilencz uj tagot választottak, az alelnöki állást pedig *Romlanicz* Emil főigazgatóval töltötték be. A mai képviselő-választásra a magyarság nem állit jelöltet. — *Magyar-Laposon* a szabadelvü párti választók tegnapelőtt értekezletet tartottak, melyben dr. *Kupsa* Viktor pénzügyminiszteriumi fogalmazót, a kerület szülöttét, képviselővé jelölték. Kupsa román nemzetiségü. Az értekezlet után diszebéd volt. — A kerület képviselője: gróf *Teleki* Sándor tegnap tartotta beszámoló beszédjét. Ez alatt ellenjelöltje, dr. Kupsa Viktor tiszteletére Kápolnok Monostoron diszebédet rendeztek, a melyen számos felköszöntőt mondottak a királyra, a miniszterelnökre és a kormányra.

VIDÉK.

* **Az állami tisztviselők mozgalma.** A Budapesten alkalmazott összes állami tisztviselők egyetemének kebeléből aköztisztviselők helyzetének javitását czélzó mozgalom intézésére kiküldött végrehajtó bizottság tegnap tartotta első ülését. Miután a végrehajtó bizottsági tagokat igazolták, elnökké *Benedek* Sándor, a m. kir. közigazgatási biróság itélő biráját, másodelnökké *Mocsary* Béla miniszteri osztálytanácsos, ügyvezető igazgatóvá nagymártoni *László* Pál kir. tan. pénzügyigazgató választattak meg. Dr. *Bajza* István pénzügyi tanácsos előterjesztésének alapján mindenek előtt konstatáltatott, hogy a végrehajtó bizottság teljesen független és önálló hatáskörrel lévén felruházva, a mozgalom irányitására, az általános országos kongresszus rendezésére és ez irányban az ország összes ad hoc bizottságaival való érintkezésre lesz hivatva. A köztisztviselők országos szövetségének felajánlott támogatását Mocsáry Béla min. osztálytanácsos inditványára a bizottság örömmel fogadta és elhatározta, hogy a százra kiegészitendő végrehajtó bizottságban husz helyet az orsz. szövetség kiküldötteinek tart fenn. Állást foglalt a bizottság a Tordáról származó ama hirlapi közléssel szemben is, a mely szerint az orsz. kongresszus egybehivása most már nem volna szükséges, mert az ország gyülés mindkét házának, a minisztereknek, képviselőknek stb. a memorandumok, illetőleg kérvények már megküldettek. E közlés felett a végrehajtó bizottság dr. Bajza István pénzügyi tanácsos inditványára, tekintettel az előzetes megállapodásokra és arra, hogy már csak az illetékesség szempontjából is az orsz. kongresszus lesz hivatva a tisztviselők egyeteme nevében nyilatkozni, egyszerüen napirendre tért. A bizottság legközelebb száz tagra egésziti ki magát, még pedig lehetőleg a birói karból és a minisztériumok magasabb tisztviselői köréből, hogy az egyének sulya is biztositsa az akczió komolyságát és méltóságát és az irányadó köröknek, első sorban magának az ország lakosságának rokonérzését. Legközelebb határoznak az orsz. kongresszus helyéről és módozatairól.

A Moson vármegye területén alkalmazott állami tisztviselők minden rétege által képviselt népes értekezletre jöttek össze és határozatilag kimondották, hogy 1. a tordai állami tisztviselőknek hazafias köszönetüket fejezik ki azért a bátor kezdeményezésért, melylyel közvetlenül a tisztviselők, de közvetve édes hazánk javát és boldogitását czélzó országos mozgalmat meginditották. A mozgalom élénk viszhangra talált országszerte, a mi kedvező előjele ügyük kétségtelen eredményének, de egyszersmind támogatója jogos és méltányos igényének. 2. Egyesült erővel járultak a tordaiak által megkezdett mozgalomhoz fizetésük javitása és a szolgálati pragmatica megoldása s illetve a már türhetetlenné vált helyzetük javitása érdekében. 3. Elfogadták a szegedi államtisztviselők bizottsága által készitett memorandumok azon részét, hogy ez évi szeptember hóban országos értekezletre jöjjenek össze és pedig Budapesten, az ország szivében, mert a főváros általában az ország bármelyik vidékén lakó tisztviselők által könnyebben megközelithető; és megkeresik a szegedi bizottságot, hogy az országos értekezlet összehivására a kellő előkészületeket tegye meg s az ország összes bizottságait az elnökség utján egy meghatározandó alkalmas napra, illetve időre hivja meg, a hol állandó országos bizottságot alakit a czélzott ügy további vezetésére és állandó ébrentartására. 4. Elnökké Cserháti Sándor gazdasági akadémiai tanárt, jegyzővé Virágh Gyula kir. aljárásbirót és bizottsági tagokká: Podhoranszky Géza m. kir. államépitészeti főmérnököt, Sárközy Benő m. kir. posta- és távirda főtisztet, György Deák István kir. adótárnokot és Kovács György állami elemi iskolai igazgatót választották meg.

Az állami tisztviselők érdekében megindult országos mozsgalomhoz való csatlakozást junius 26-án tartott közgyülésükön a *Beszterce-Naszód* vármegyei állami tisztviselők is elhatározták. Ugyanakkor az országos tisztviselői kongresszuson megvitatandó kérdések előkészitésére, az egész mozgalom ébren tartására és további irányitására 30 tagu intéző-bizottságot választottak, mely müködéséről a julius 14-iki közgyülésen fog beszámolni.

* **Bábaképezde Mármaros Szigeten.** Dr. *Tauffer* Vilmos orvosegyetemi tanár junius 27-ikén érkezett M. Szigetre, hogy az ott felállitandó bábaképezde ügyében a főispánnal, alispánnal és a vármegyei tiszti főorvossal értekezzék. Minthogy a felállitandó bábaképezde Szatmár, Bereg, Ugocsa és Mármaros megyékre fog kiterjedni, az egyetemi tanár kiséretében eljöttek Szatmár, Ugocsa és Bereg megyék alispánjai és főorvosai is, hogy a mármarosiakkal közösen értekezzenek. Eddigelé ugyanis még igen sok kör van bába nélkül és ezen a bajon lesz hivatva segiteni az uj bábaképző intézet, a mely egyuttal ki fogja küszöbölni az ugynevezett czédulás bábák rendszerét, a kik egyszerü főorvosi képesitéssel lettek bábákká és kvalifikácziójuk a kivánalmaknak már nem felel meg. Az uj intézet számára helyiséget a törvényhatóság jóváhagyása reményében Mármaros vármegye ajánlott fel, valamint a bábanövendékek elhelyezésére szolgáló lakást is. A tanárok dijazásáról és a bábanövendékek élelmezéséről az állam fog gondoskodni.

EGYHÁZ.

A Stefánia-templom felszentelese. Bodrog-Olasziban vasárnap szentelték föl nagy ünnepséggel a *Lónyay* Stefánia grófnő segélyezése mellett fölépült Stefánia-templomot. A grófi pár Stefánia gyöngélkedése miatt nem jelent meg, helyettük müvészi kivitelü templomszékeiket a báró *Waldbott*-család foglalta el. A grófasszony a vendégek tiszteletére ebédet adatott.

UJDONSÁGOK.

— julius 1.

— **A miniszter házassága.** Néhány lap, köztük mi is, megirtuk, hogy a kabinet egyetlen agglegénye megnősül és elveszi egyik ismert irónőnket. Ugy látszik, az egész hiresztelés misztifikáczión alapul, mert a legilletékesebb helyről azt az értesitést kapjuk, hogy azok, a kiket a fáma ekként összehozott, egyáltalán *nem is ismerik egymást.*

— **Bucsu Kőbányán.** A kőbányai plébánia-templom védőjének, Szent Lászlónak névünnepe alkalmából vasárnap tartották meg az évente szokásos bucsut, a melyen nagy számmal vett részt a kerület polgársága. A kerület uj diszes templomában *Hock* János orsz. képviselő, plébános tartotta az ünnepi misét, a melyen *Toperczer* Péter elöljáróval az élükön ott voltak az elöljárósági tisztviselők és a kerületi városatyák. Istentisztelet után mindenfelé megkezdődött a vig mulatozás, mely a késő éjjelig tartott.

— *Pánszláv izgatás.* A zemplénmegyei homonnai járásban fekvő Csertész helységben a nemrég elhalt *Dobránszky* pánszláv apostol volt lakóhelyén rövid idő óta *Chanath* Iván gör.-kath. pap a község lelkésze. Ez a lelkész volt az, a mint most kiderül, a ki a viravai gör.-kath. esperességnek még a mult évben Mező-Laborczon tartott papi gyülésen azt inditványozta, hogy a papi gyüléseknek eddig magyar nyelven szerkesztett jegyzőkönyvei ezentul orosz nyelven vezettessenek. Ezt az inditványt daczára annak, hogy a gyülésen a hazafiasan gondolkodó *Gulovics* János viravai egyházkerületi esperes elnökölt, heves vita után 11 szavazattal 5 ellenében el is fogadták. Mivel pedig a *Vályi* eperjesi püspökhöz, mint fölöttes hatósághoz fölterjesztett jegyzőkönyvet a püspök minden megjegyzés, illetve kifogás nélkül küldte vissza, a néhány nap előtt Vidrányban tartott papigyülés jegyzőkönyvét már csakugyan orosz nyelven szerkesztették. A hazafias magatartásu kisebbség indignáczióját fejezte ki a pánszláv izgatás fölött és még a gyülés befejezése előtt elhagyta a tanácstermet.

— **Nyomdászok kongresszusa.** A vidéki nyomdatulajdonosok tegnap tartották második kongresszusokat Győrött, a virágzó dunamenti város tanácstermében. A kongresszuson mintegy százhusz nyomtató-mühely képviseletében közel hatvan nyomdatulajdonos jelent meg. *Szavay* Gyula, a győri kamara érdemes titkárának kezdeményezésére alakult meg a *nyomdatulajdonosok országos szövetsége*, a melynek létesitésétől sokat várnak a nyomdászok, nevezetesen, hogy sérelmeikre orvoslást ennek a testületnek közbenjárásával találjanak. A kongresszus elnöke *Forster* Rezső miskolczi, alelnökei *Lang* József nagyváradi és *Engel* Lajos szegedi nyomdászok lettek, a titkári teendőket *Rumy* Sándor győri lapszerkesztő végezte. *Szavay*, mint az előkészitő bizottság vezetője, a közelmultban megindult mozgalom egyes momentumairól számolt be, számos örvendetes jelenséget konstatálva a vidéki nyomdászok tömörülésének kezdeményezése körül. *Kner* Izidor gyomai nyomdász, a *tisztességtelen verseny elleni védekezésről* értekezett, zajos sikert aratva ezen fölöttébb aktuális kérdés megvitatásával. — *Szávay* Gyula általános figyelem közt a *nyomdaipart korlatozó káros törvényekről* és a *sajtótermékek köteles példányairól* szólott, a melyek különösen pedig az 1848. XXXVII. t.-cz. módositása a nyomdaipar fejlődésének főfeltétele. — A nyomdászat képesitéshez kötéséről és a tanonczartás visszásságairól beszélt *Forster* Rezső, a vidéki nyomdászok dogenje. Egységes munkaárszabályról értekezett *Árvay* Sándor, s a nyomdászat jó hirnevére károsan ható zugnyomdákról *Kner* Izidor beszélt. *Lang* József, *Engel* Lajos, *Nagy* Sándor, *Molnár* Mór, *Rumy* Sándor, *Forster* Rezső vettek részt az általános vitában. *Szávay* inditványára a kongresszus táviratilag fordult az egyes kamarákhoz, hogy a julius elsején életbe lépő ugynevezett «vigécztörvény» a vidéki nyomdászok jogos érdekeinek szemmeltartásával módositva legyen, s hogy a nyomdaipart veszélyeztető mai törvényszakasz megmásittassék. Kimondották, hogy a vidéki nyomdászok kongresszust tartanak ezentul minden esztendőben és *Szávay* elnök éltetésével véget ért a sikerült naggyülés.

— *Kossuth szobra Nagy-Szalontán.* Vasárnap délelőtt leplezték le Nagy-Szalontán a hazafias hajdu-utódok közadakozásából létesitett Kossuth-szobrot, a mely egyike a legszebb emlékeknek, a melyet a magyar nép kegyelete emelt *Kossuth* Lajosnak. A szobor *Tóth* András debreczeni müvész alkotása s teljes életnagyságban ábrázolja *Kossuth* Lajost. A szobor leleplezési ünnepén ott volt egész Nagy Szalonta és környéke. A kora reggeli órákban ezekre menő tömeg lepte el a vasuti állomás környékét, a hol *Kossuth* Ferencz pártvezért és kisérőit fogadták harsány éljenzéssel. Nagy-Szalonta város közönsége nevében *Erdélyi* főjegyző üdvözölte Kossuthot, a ki melegen köszönte meg a fogadtatást. *Kossuth* és kisérői ifju *Balogh* László, Nagy-Szalonta országgyülési képviselőjénél szálltak meg. A szobor környékét jóval az ünnepély megkezdése előtt tizezer főnyi tömeg szállta meg, a mely riadó éljenzéssel fogadta Kossuthot s szinte türelmetlenül várta, a mig az ünnepély sorozata szerint szóhoz jutott. Minden mondata után riadó éljenzés zugott s beszéde végén tüntető lelkesedéssel ünnepelték a nagyszalontai kuruczutódot. Nagy tetszést aratott a két ünnepi költemény is, melyeket *Illyés* Bálint képviselő és *Szabolcska* Mihály irtak. Nagy hatást keltett ifju *Balogh* László, Nagy-Szalonta város országgy. képviselőjének lelkesitő szózata is. Délután 2 órakor diszebéd volt a vasut melletti vendéglőben, a melyen 300 személynél többen vettek részt. Felköszöntőket mondtak *Balogh* László, *Kossuth* Ferencz, *Erdélyi* Gyula, *Illyés* Bálint, *Meskó* László, *Barabás* Béla és még számosan.

— **Egy igazgató ünneplése.** *Gallia* Vilmos, a magyar gázizzófény részvénytársaság vezérigazgatója tegnap ünnepelte meg 50-ik születésnapját, mely alkalomból a társaság tisztviselői kara, ugyszintén a gyári munkások és munkásnők lélekemelő ováczióban részesitették. Délelőtt 10 órakor nagy éljenzések között az ünnepelt vezérigazgató olajfestésü arczképét leplezték le, melyet a tisztviselői kar ajánlott fel, azután pedig a munkások ragaszkodásuk jeléül müvészi kivitelü bronczszobrot nyujtottak át az ünnepeltnek. A diszes szobor a munkát jelképezi. Az ünnepelt igazgató mélyen meghatva mondott köszönetet a szeretet és ragaszkodás spontán megnyilatkozásáért.

— **Egy tanitónő ünneplése.** Keszthelyről irják: Özv. *Emecz* Józsefné szül. Braun Borbála 40 évig volt a keszthelyi községi iskolában tanitónő. Most nyugalomba vonult és ez alkalomból Keszthely közönsége nagy ovácziókban részesitette. Nagy István városbiró a város nevében értékes ezüst koszoruval lepte meg, azután pedig felolvasták a tanfelügyelő elismerő levelét, majd Béry Imre igazgató méltatta az agg tanitónő érdemeit.

— **Egy felkelővezér halála.** *Szamardzsics* Andrejin Péter, a ki annak idején Ausztria ellen Boca di Cattaróban a krivosiják felkelését szervezte és két izben is sikerült neki a krivosijákat Ausztria ellen felkelésre birni, néhány nap előtt Montenegróban — a hova a felkelés leveretése után menekült — hosszu életkor után meghalt. A felkelővezér a montenegrói kormánytól állandó kegydijat kapott s halála után is államköltségen rendeztek neki diszes temetést Grahovon.

— **Szünet a tudományegyetemen.** A budapesti tudományegyetemen tegnap délben volt az utolsó doktorrá avatás és ezzel az aula kapuja a nyári szünetre bezárul.

— **Gyógyszerészgyakornoki tanfolyam.** A budapesti gyógyszerészgyakornoki tanfolyam julius hónap elején kezdődik és ünnepi megnyitása hétfőn délelőtt 9 órakor lesz a tanfolyam hivatalos helyiségében.

A mai ősmagyarok.

Mikor kilyéni Székely Mihály „a székely nemzet konstitucziói és privilégiuma“ czimü munkája függelékeül kiadta a „Székely krónikát“, annak hitelességét sok oldalról megtámadás érte s jóllehet a kritika bonczoló késével koholmánynyá silányitották, nincs székely ember, a ki eltántorithatlan meggyőződésének egész erejével ne vallaná a hunoktól való származását, a „csiki Székely krónika“ alapelvét.

Ennek a hitnek megdönthetlen ereje, az ősi erkölcshöz és szokásokhoz való szigoru ragaszkodás jellemzi és teszi vonzóvá előttünk a székelyeket, a kik a nagyvilágtól elszigetelten, teljes épségben őrizték meg faji jellegüket, régi erényeiket és elzárkózott természetüket.

A legigazibb Székelyföldön: Csikmegyében még ma is olyan a magyar, a minő ősi, eredeti állapotában lehetett. De nem is lehet ezen csodálkoznunk. A czivilizáczió hullámgyürüje legkésőbb hatott oda. Még öt év előtt egy talpalatnyi vasut sem volt a nagy megye területén. A módosak Brassó nevelőintézeteibe küldték leányaikat. A fiuknak sem kellett a kicsiny hazarészből távozniok, hogy elérjék a legmagasabb müveltségi fokot: Kolozsvár egyeteméről mint doktorok, Marosvásárhelyről mint ügyvédek mentek haza. A ki Budapesten járt, arra már ujjal mutogattak.

Első izben jártam a Székelyföldön, Udvarhelyről vitt a bérkocsi „Csikországba“. Gyönyörrel szivtam az ózondus levegőt, melyet az ősi fenyvesek illata bóditóvá tett. Egyszerre feltünt a távolból egy vértes-ezred és fenyegetően közeledett felénk. Pánczéljukról, fegyverükről visszaverődött a büszke napsugár, ugy, hogy nem lehetett jól szemügyre venni az egyes alakokat. Hirtelen megállnak s ekkor nyilvánvaló lett tévedésem. Egy kisebb erdő állit előttem különböző nagyságu faczölöpökből, a melyeknek tetejét bádogkup fedte. Most aztán még jobban elcsodálkoztam. Nem tudtam elképzelni, mi lehet ez? Megkérdeztem a kocsisomtól, a ki azt felelte rá:

— Temető instálom.

— Ugyan! Hát aztán ezek az esernyők mire jók?

— Nem esőtartó az instálom, hanem kereszt. A kalap azért vagyon rajta — világositott föl — hogy a Kirisztus meg ne ázzék!

Mikor aztán tovább haladva Udvarhelymegyének bucsut mondottunk s a Tolvajoshágón a határkő mellett egy magányosan álló megesernyőzött feszületet pillantottam meg, a kocsit megállitottam, hogy jól megnézzem ezt a furcsa alkotmányt. Valóban feszület volt, rajta ez a fölirás: „Vándor megállj, az Istened!“ A felkiáltójel frissen volt belévágva, mert a folytatásból kitünt az erkölcsös versike: „. . . imádd,

Ki néked éltet s élelmet ád!“

Mire Szeredát megközelitettük, már bealkonyodott. Nagy füstfelleg boritotta az egész várost. Azt hittem, az esteli hideg vagy a Hargita szele csapta le a füstöt. De az első háznál ijedten veszem észre, hogy csak ugy tódul ki a füst az egész tetőzeten.

— Itt tüz van, égnek a házak!

— Vagy nem, — feleli nyugodtan a góbé — estebédre tüzelnek instálom s a hiúból jön ki a füst.

Jobban megfigyelve a dolgot, láttam, hogy egy háznak sincsen kéménye. Kicsiny faházak ezek, a melyeket a tulajdonosa maga tákol össze olyan módon, hogy a kőalapra hosszában egymás fölé rakja a szál fenyőket, a melyeket egymáshoz erősit s a támadt hézagokat betömi mohával, aztán betapasztja és kivül-belül fehérre meszeli. A házba még sem egyenesen jutunk be, hanem a galambbúgós vagy galambdúczos kapun át, a mely elmaradhatlan kelléke és jellege a székely háznak. Az ujonnan épülő házakat a megyei szabályrendelet szerint már kéménynyel épitik, de a régieken kémény nincs, csak „füstlyuk“. A kémény helyét a háztető két csucsán a kereszt, reformátusoknál pedig a csillag foglalja el, mert a székely igen vallásos nép. Mig Udvarhely és Háromszék protestáns, Csik tulnyomóan katholikus és pedig buzgó katholikus. Isten és a szentek neve örökké ajkán van; mindig „Dicsértessék“-kel köszön és „a szüz Mária áldja meg!“ kivánsággal távozik. A helységnevek legtöbbje szentekről van elnevezve: Csik-Szent-Király, Simon, Márton, György, Imre vagy Gyergyó-Szent-Miklós, Domokos stb.

Van egy rossz közmondás a székelyről, mely azt tartja, hogy „vagy megcsal, vagy meglop, vagy megszeret!“ az való igaz is, hogy a kit megszeret, az meg van szeretve, de lopni nem szokott (kivéve a vasat). A kapukon és szobaajtókon legtöbb helyt zár sincsen, csak bereteszelik, hogy a marha ki ne fusson, vagy a majorság szét ne szaladjon. A kihágás is a vagyon ellen kevéssé szerepel náluk a büntetendő cselekmények statisztikájában, de annál több az élet és testi épség ellen elkövetett. A székely természeténél fogva egykedvüen veszi a stereotip szóbeli sértések özönét, csak akkor, ha „strimflis parasztnak“ titulálják, töri be a sértő fejét. Hogy is türhetne el ilyet egy szabad székely, a kinek nemesi privilégiumát törvények szentesitik? — Az se való, hogy a székely megcsalja az ő felebarátját. Tagadhatatlan azonban, hogy az eszejárása nagyon tekervényes. Beszédében óvatos, cselekményeiben körültekintő, a mire őt hosszu évszázadok keserü tapasztalata tanitotta meg. Sarczot vetett rá a török, reácsapott Moldovából a betörő tatár, az is vitt tőle valamit; jött a német, üres kézzel az se távozott; sőt a tulajdon fejedelmének emberei sem kimélték meg őt. Kemény adót hajtottak be rajtok azok is. Ilyen körülmények között természetes, hogy fokozott óvatosságra volt utalva és bizalmatlanul fogad ma is bárkit, a ki vele szóba áll, mert abból indul ki, hogy az ő tőle bizonyára valamit ki akar csikarni. Ez az oka, hogy az idegen által felvetett kérdésre sohasem ad egyenes választ, hanem ő maga firtat. Nem mondja ki nyiltan, hogy hány gyermeke van, mert attól fél, hogy „porcziót“ vetnek ki rájok, hanem igy válaszol:

— Azzal együtt, a ki tavaly pityóka-kapáláskor elmene (meghalt), kettő hejján hét.

Érdekes esetét tapasztaltam a székely-furfangnak egy kirándulásom alkalmával. Erdély bérczei közt nem ritka duvad, a hiuz, mely kihaló állatfaj specziálitása a keleti Kárpátoknak.

Balánbányai emberek az erdőn dolgozva egy bükkfa tetején ilyen tigris kölyöknek beillő hiuzt pillantanak meg, a melyről azt hiszik, hogy vadmacska. Az egyik czélba veszi, a golyó homlokon találja, ugy, hogy élettelenül akad fenn a lombos faágak közt, olyan módon azonban, mintha ugrásra készülne. Nem lehettek benne biztosak, hogy él-e még, vagy halálra sebezte a golyó. A lövést megismételni nem akarták, mert kevesebbet kapnak az átlyukasztott bőrért. Azt a természetét is jól ösmerték, hogy merészen szembeszáll az emberrel. Rövid tanácskozás után mit tettek hát? Az egyik fegyverét a hiuzra czélozva, figyeli azt, mig a másik kettő — kivágja alatta a fát.

Ügyvédi foglalkozásom körében is nyilt alkalmam megösmerni a székely közmondásossá vált ravaszságát és agyafurtságát. Beállit egyszer az irodába egy atyafi és illő alázatossággal szól:

— Adjon isten jó reggelt!

— Jó reggelt.

— Hogy tetszik lenni?

— Köszönöm, jól.

— Hála istennek, csakhogy jól vannak. Hát az urfi itt micsoda?

— Ügyvédjelölt.

— No az isten éltesse, hát a féle irnok itt az urfi?

— Nem egészen, magam is ügyvéd leszek.

— Az isten segitse hozzá.

Alaposan kikérdez s elmondja közben a maga családi viszonyait, mig nagy nehezen rátér a dologra, melyből csakhamar kitünik, hogy jogosulatlan követelést szeretne érvényesiteni és a tetejébe még azt kivánja:

— Vállalja el felibe! (Tudniillik az ügyvéd dolgozzék ingyen, koczkáztassa a bélyegköltségeket s ha a biróság megitéli a követelést, a kereseti összeg fele az övé.) Mikor aztán jó akaratulag felvilágositja az ember, hogy ezen nincs mit kereskednie, dühösen fakad ki.

— Micsoda fiskárius maga, ha nem volna benne ravaszság, magam is eligazitanám.

Perelni egyébként szeret a székely. Ősi magyar szokás az, hogy kikutassa az igazát, ne engedje a jussát, ha mindjárt utána uszik is egész vagyonkája!

Kedvező alkalmul szolgálnak erre náluk a rendezetlen birtokviszonyok is. Kaszálóikat, legelőiket s egyéb birtokukat „elkertelik“ (elkeritik) olyan módon, hogy czölöpöket vernek be a földbe, de a czölöpök nem egy vonalban vannak elhelyezve, hanem az egyik kifelé, a másik befelé, ugy, hogy a reájok erősitett deszka-kerités „czikk-czakk“-ban áll.

Tavaszszal azután a jó szomszéd az egyik sor czölöpöt kijebb viszi s a deszkákat ugy erősiti meg, mi által óriási területet idegenit el, különösen ott, hol kiskoruak a szomszéd tulajdonosok. A hol pedig nincs kerités, ott egyszerüen elszánt egy darab földet a szomszédéból s azonnal kész a birtokháboritási pör! Ily módon állandóan dolga van az ügyvéddel, a kit uton-utfélen szid. Pedig nincs igaza. Ha beperlik például a székelyt a kölcsönösszeg visszafizetésére, nem megy a hitelezőhöz alkudozni, hanem „pert áll“. Ügyvédet keres, annak bevallja, hogy tartozik a kereseti összeggel, csakhogy fizetni most nem tud. Az ügyvéd haladékot kér, elhalasztja a tárgyalásokat nem létező tanuk „feladásával.“ De a vége a dolognak természetesen mégis csak az, hogy fizetni kell, s akkor szidja az ügyvédjét, mert ő maga is azt képzelte már, hogy csakugyan nem tartozik fizetni.

Oláhországban találkoztam egy öreg székelylyel, a kinek egész vagyonát a pörlekedés emésztette fel. Elmesélte, hogy 48-ban mint szállitott életet a honvédeknek, 48 előtt pedig, mikor mint gyermek az édes atyjával az erdőkön ment át, keresztet vetett magára s igy imádkozott: „Uram, ments meg a rossz emberektől!“ 48 után a császár azt mondta az ő szolgáinak: „Pusztitsátok ki a tolvajokat és rablókat az erdőkből! És ez meg is történt. A tolvajokat kiirtották az erdőkből és most mind beszaladtak a városokba, ott járnak emelt fővel az utczákon. Hát ezek ellen mért nincs törvény?“ Ilyen kifakadást bőven hall az ember, de a perelési mánia ennek az oka.

A csiki székelyek beszéde, nyelvezete, kiejtése és tájszólása egészen sajátos, ugy annyira, hogy más megyebeli székelyek sem értik meg egyes kifejezésüket.

Sürün használják a félmult és régmult időalakokat, a mi olybá tünik föl, mint ha Károlyi bibliájának megelevenedett prófétái- és szenteivel társalognánk.

Zengzetes, dallamos hangon beszélnek, szinte énekelve.

Viszont azonban ők sem értik meg mindenben a budapesti beszédet.

A mint észjárásukban és nyelvükben, ugy életmódjuk minden megnyilvánulásában is megtartották apáik örökségét, a miről még a nyilvános vendéglőben is meggyőződést szerezhetünk, ha végig eszünk egy ebédet. A megye székhelyén Szeredában, a Csillag vendéglőben vagyunk. A husleves elköltése után megkérdezzük, hogy milyen mártás van a marhahushoz:

— Pinczér, miféle mártás van a sóbafőtthöz?

— Istállom, szőrös füge mártás!

Kiváncsian fürkészhetjük tovább, hogy mi fán terem az? Csak annyit tudunk meg, hogy „szőrös fügéből“ készitik.

— Nem közönséges füge az, hanem szőrös füge — magyarázza a benszülött pinczér.

— Még akkor sem értem.

— **Tüz.** Nagyszöllősről táviratozzák: Gróf *Zselinszky* salánki uradalmában az összes takarmánykészlet 14.000 korona értékben gyujtogatás következtében elégett. A kár azonban a biztositások révén megtérül.

— **Pályázatok a postánál.** A m. kir. posta-távirda és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornokjelölti állásra pályázatot nyitnak. Ez állásokra az 1883. évi I-ső törvényczikk 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangu más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta- és távirdaigazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenötöt. A felfogadott posta- és távirdagyakornokjelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek és két korona napidijban részesülnek. A kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta- és távirdatisztképző tanfolyam szabályszerü elvégzése s a posta- és távirda tiszti alapvizsga sikeres letétele után posta- és távirdagyakornokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV-ik törvényczikk 11-ik §-ában megállapitott, nevezetesen: ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 1000 korona, különben évi 800 korona segélydijjal; a posta- és távirdatisztképző tanfolyam szabályzata által előirt szakvizsga sikeres letételével pedig igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV-ik törvényczikkben meghatározott illetményekkel járó posta- és távirdatiszti állásokra.

—

= **A honvédszázados betörői.** A mult héten megirtuk, hogy *Komócsy* József honvédszázados üllői-ut 91. szám alatti lakásába betörtek s nagyobb összeget érő ruhaneműt és egyéb értéktárgyat elloptak. A rendőrség most elfogta a betörőket. Ezek: *Bencze* József 18 éves rovott multu napszámos, *Sándor* Lajos 22 éves mészáros és *Török* Rebeka 19 éves napszámosnő. Az ellopott tárgyak egy részét megtalálták náluk.

= **Négyezer munkás sztrájkja.** A budapesti női konfekczió szabómunkások és munkásnők vasárnapi gyülésükön kimondották a sztrájkot, minélfogva 4000 munkás lép ma bérharczba. Mikor a mesterek megtudták, hogy a munkások vasárnap kimondják a sztrájkot, értekezletet tartottak, melyen kimondották, hogy értesiteni fogják a munkásokat, miszerint nemcsak nem hajlandók a munkások követeléseit megadni, de velük ez iránt tárgyalásba sem bocsátkoznak. Három munkaadó a nagymesterek között aláirási ivet köröztetett, mely szerint a nagymesterek 200 korona birság terhe alatt kötelezik magukat, hogy azon kismestereknek, a kik a munkások követeléseit megadják, többé nem adnak munkát. Ezen aláirási ivet eddig tiz nagymester irta alá. A munkaadók értekezlete kötelezte azon kismestereket, a kiknek munkásai netán nem lépnének sztrájkba, hogy *mühelyeiket nyolcz napra bezárják.* A kismesterek egy része nincs megelégedve ezen határozatokkal s tárgyalni óhajt a munkásokkal. A nagymesterek egy öttagu küldöttsége járt ma a sztrájkolóknál s kérdést intézett hozzájuk, vajjon ragaszkodnak-e követeléseikhez. Miután a bizottság igenlőleg felelt, a mesterek kijelentették, hogy ez esetben nincsenek feljogositva az egyezkedésre s eltávoztak.

Egy nagymester tegnap levelet intézett a sztrájkbizottsághoz s kijelenti, hogy a munkások követeléseit a humanizmus nevében megadja. A tegnapi gyülésen felolvasták és zajos éljenzéssel fogadták a levelet.

A női konfekczió szabó munkások vasárnapi ülésén *Pollacsek* József ismertette a sztrájk előzményeit s a munkások követeléseit s azt mondja, hogy csakis egyes mesterek roszindulata akadályozta meg, hogy a munkások és mesterek kiegyezhessenek. A mesterek ugy akarják a sztrájkot meghiusitani, hogy be akarják a munkásokat egyenkint hivatni az iparhatósági biztoshoz s leszavaztatni, vajjon óhajtják-e a sztrájkot. A munkásokat inti attól, hogy elmenjenek. Meg akarja ő is szavaztatni a munkásokat e héten, de ugy, hogy senki rajtuk presszíót ne gyakorolhasson. A munkások hajlandók méltányos békét kötni, a mesterek ezt nem akarták, ezért felveszik a harczot. Nem veszithetnek semmit a néhány napig tartható sztrájk által, hiszen sokszor kénytelenek hónapokig munka nélkül csavarogni. A munkások meg fogják mutatni, hogy a rájuk kényszeritett harczot győzelmesen keresztülviszik. Többek felszólalása után felteszi a kérdést, meg vannak-e elégedve a régi viszonyokkal? („Nem vagyunk megelégedve!" hangzik mindenfelől.) Ragaszkodnak-e követeléseikhez? (Igen.) Ugy hát kimondom, hogy a *női konfekczió munkások sztrájkba léptek.* (Zajos éljenzés.) A munkások ezután csendesen szétoszoltak.

= **Megszökött a kapitányságról.** *Gottfried* Béla 24 éves, lopásért háromszor büntetett pinczért akkor fogták el, a mikor a *Feith* József József-körut 44. szám alatti hentes-üzletébe be akart törni. A VIII. ker. kapitányságra vitték, a hol azt mondotta, hogy Ambrusnak hivják. Tegnap estefelé eddig nem tudni milyen módon, megszökött. Most körözik.

= **Letartóztatott csaló.** Furfangos módon követte el csalásait *Feldmann* Henrik, nagyvázsonyi születésü 26 éves rovott multu szabósegéd. A jómadár kipuhatolta a házmesternél, hogy a házban kik az albérlők, kinél laknak és mikor tartózkodnak odahaza. A mikor kellő módon tájékozva volt, beállitott a lakóhoz.

— Földesi detektiv vagyok — mutatta be magát és tudakozódott az albérlőtől. Érdeklődését meg is indokolta:

— Ez az ember lopott. Adják ide a ruháit, mert a főkapitányságon megvizsgálják.

A legtöbb helyen sikerült a fogás és a «detektiv» ur szépen ellejtett a ruhákkal. A csalást természetesen csak későn vették észre. Az utóbbi időkben seregestől érkeztek a főkapitányságra a följelentések a furfangos ember ellen, a kit tegnap délelőtt épen müködés közben letartóztattak. A rendőrségen kiderült, hogy Feldmann *Triesztben* lopásért és csalásért hét hónapi börtönbüntetést szenvedett. A mikor pedig el akarták Triesztből toloncolni, a kisérő rendőröktől megszökött. Azóta Budapesten rejtőzött és követte el csalásait.

= **Összeégett cseléd.** Tegnap délelőtt *Derekas* Jánosné 25 éves cseléd a Ferencz József-rakpart 19. számu házban spirituszon akart kávét melegiteni. E közben magára rántotta a gyorsforralót, a mitől a ruhája lángot fogott. Sulyosan összeégve vitték a leányt a mentők a Rókusba.

= **Magyar Thomassalak.** 17—20% összphosphors., ebből ca. 80% czitromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kgrammos ingyen zsákban legolcsóbban ajánl *a kartellen kivül álló Satori-gyárak* központi irodája Budapest, IX., Dandár-utcza 25.

= **Gazdák és kereskedők** zsákokat és ponyvákat a legolcsóbban vásárolhatnak a *Fischer*-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nagykorona-utcza 18. — Repczeponyvák. — Ponyvakölcsönző-intézet.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Kitüntetett magyar művészek.** *Jovánovics* Pál akadémiai festőt és *Jovánovics* György szobrászt hazánkfiait a párisi művészeti akadémia az «*Officier d'Academie*» czimmel tüntette ki.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros zárószámadásai.** Ma délelőtt 11 órakor fogja tárgyalni a székes főváros zárószámadásait az e czélból kiküldött albizottság a *pénzügyi és gazdasági ügyosztályban.* Ez a tárgyalás el fog tartani két-három napon keresztül. Pénteken foglalkozik a zárószámadásokkal *a pénzügyi és gazdasági bizottság* s aztán a rákövetkező héten: julius 10-dikén — szerdán — kerül az ügy az összehivandó *rendkivüli közgyülés* elé.

— **Utak épitése.** A székes főváros hatósága a közgyülés határozata alapján a következő nagyobb utépitéseket hajtatja végre a közelebbi jövőben: a *VI. kerületben* a Levente-utczának a Hungária-körut és gömb-utczák közti részét, továbbá ugyancsak a VI. kerületben a kartács-utcza és Erzsébet királyné-ut külső részeit; a *VII. kerületben* a mexikói-ut, rózsa-utcza és Kolumbus-utcza nagyobb részét s a *X. kerületben* a szentmihályi-utat, a kerepesi-uttól a közbirtokossági-utig, továbbá a czinkotai határ-utat, a kerepesi-uttól a József főherczeg-telephez. Mindezek a munkálatok, a melyeknek nagyobb részét az 1902. évben hajtják végre, 195.600 koronába fognak kerülni.

TANÜGY.

— **Tanárok és tanitók szünidei tanfolyama.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az általános tanügy fejlesztése mellett a fogyatékos érzékűek oktatását is felvette gondjai közé. Ez évben is létesitett oly tanfolyamot, a hol tanférfiakat a dadogás és egyéb beszédhibák gyógyitására megtanitják. Felvétetett ez évben a dr. *Sarbó* Artur egyet. tanár vezetése alatt álló, julius hó 1-én kezdődő szünidei tanfolyamra 12 tanitó és három középiskolai tanár. A felvételnél irányadóul szolgált a tanitó müködési helyének földrajzi fekvése, illetőleg a statisztikailag kimutatott azon arányszám, mely az illető városok dadogóit kimutatja. A tanfolyam julius hó végeig tart, mely idő alatt elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek a hallgatók. A gyakorlat megszerzése végett gyakorlati tanfolyam nyittatott dadogók és egyéb beszédhibában szenvedők számára. E tanfolyamra növendékek még most is jelentkezhetnek, naponta 9—12 és 3—6 óra között Rökk Szilárd-utcza 10. szám alatt siketnémák budapesti állami iskolájában.

— **Tanáregyesületi közgyülés.** Az országos középiskolai tanáregyesület julius 2. és 3-án tartja XXXV. rendes közgyülését az akadémia heti üléstermében. A közgyülésre már eddig is igen sok vidéki tanár jelentkezett. A vidékiek érdeklődésének az az oka, hogy a főtitkári, évi jelentéssel kapcsolatban számos felszólalás fog történni a vidékiek részéről. A közgyülés programmja a következő: Julius 1-én este 8 órakor ismerkedési este lesz. A közgyülés délelőtt 10 órakor kezdődik *Hofer* Károly alelnök megnyitójával *Négyessy* László főtitkár évi jelentése után *Müller* Károly a pénztár, *Tibor* Ágost a segélyző alap állagáról tesz jelentést. A számvizsgáló bizottság jelentése után megállapitják a jövő évi költségvetést, a mely után még *Bombauer* Emil brassói tanár «A középisolák felügyelete és vezetése», *Jónás* János pozsonyi tanár «A szabad egyetem és a középiskolai tanárság» czimen tartanak előadást. Délben egy órakor társasebéd, délután négy órakor a magyar mechanikai és elektrotechnikai vállalat fizikai és kémiai tanszergyárának, valamint üvegtechnikai intézetének megtekintése. Julius 3 án, szerdán, délelőtt 9 órakor folytatják a közgyülést, a melynek napirendje: *Balogh* Péter (Budapest) «Az iskolai helyesirás kérdése», *Walther* Béla (Lőcse) «Az ifjuság erkölcsi óvása», *Makay* István (Pápa) «A felekezeti tanárok bajai» czimen tartanak felolvasást. Inditványok. Két tiszteletbeli tag választása. Egyéb inditványok. A közgyülés berekesztése. Déli egy órakor társasebéd, délután pedig kirándulás a Margit-szigetre.

SPORT.

— **Az automobil-verseny.** Tegnap este Berlinben, a Kaiserhof szállodának német, franczia és belga lobogókkal diszitett termében lakoma volt a páris—berlini automobil-verseny résztvevőinek tiszteletére. *Zuylen*, a franczia automobil-klub elnöke Vilmos császárt éltette. Herczeg *Ratibor* Loubet elnökre mondott felköszöntővel válaszolt. Ezután Zuylen a német automobil-klubot éltette, melynek főtitkára, báró Molitor azokra az uralkodókra emelte poharát, a kiknek országain az automobilisták keresztülmentek. Möller kereskedelmi miniszter, a ki ezután felszólalt, visszapillantást vetett az automobil-sport fejlődésére és azt mondta, hogy Francziaországé a vezetés ezen a téren. A sport az összes kulturállamok produktuma. Németországnak és Francziaországnak semmiféle féltékenykedése nincs az ipar terén. A miniszter a két állam iparának további virágzására emelte poharát. Még több felköszöntő volt Fournier győzőre, Berlin városára, stb. A társaság éjfélutánig emelkedett hangulatban maradt együtt.

— **Sarajevoi lóversenyek.** Kevés érdeklődés mellett nyert befejezést a kétnapos meeting az ilidsei versenytéren. A 12.000 koronás ilidsei handicap a Rohonczy-istállónak jutott *Szomoru* révén, mig második lett *Parole*, harmadik pedig *Antonius*. Walkoverben is volt részük a versenyzőknek, a mit különben előre meg lehetett jósolni. *Hamamelis* a vigaszverseny dijáért körüljárta a pályát. Két verseny jutott az Orssichlovaknak is. A Welter-handicapot *Teuff-Teuff* nyerte saját istállótársa, *Moderne* ellen, 300 korona jutott még Bofamnak is, harmadik és utolsó helye révén. A katonai tiszti akadályversenyt *Különcz* nyerte *Suhogó* és *Clarion* ellen. — A részletes eredmény a következő:

I. *Welter-handicap.* 3000 k. 1200 m. 1-ső gróf Orssich P. fh. 3é. pm. *Teuff-Teuff* 55 k. lov. Segrott, 2-dik gróf Orssich fh. 3é. pk. Moderne 54½ k., 3-dik Pongracz száz. 5é. stpk. Bofam 50 k. — 1 h. nyerve, 1 h. 3-ik. *Tot.* 10:12.

II. *Bosna-dij.* 3000 k. 1800 m. 1-ső Rohonczy G. 3é pm *Esticsillag* 52 k. lov. Ross. 2-dik Gr. Orssich P. fh. 3é pm Csitt 52 kg. 3-ik Omerovicz Aga 4é pk Jambelégère 55 kg. Utolsó Gjul Aga id. nm. Exon (Fo) 57½ kg. — Feltartva 2½ hosszal 1-ső, rossz 3-dik. — *Tot.*: 10:12.

III. *Ilidsei-dij.* 12000 k. 1600 m. 1-ső Rohonczy G. 4é pk *Szemoru* 55 kg. Ross. 2-dik Baltazzi A. 3é pm Parole 48½ kg. 3-dik Rohonczy G. 4é sm Antonius 68 kg. — Biztosan 1 hosszal 1-ső, 6 hosszal 3 dik. — *Tot*: 10:11.

IV. *Vigaszverseny.* 3000 k. 2400 m. Rohonczy G. 3é sk *Hamamelis* 46½ kg. walkoverben vitte el a dijat.

V. *Katonatiszti akadályverseny.* 1800 k. 4000 m. 1-ső. Gr. Orsich P. fh. 4é pm *Különcz* 65 kg. lov. Thun 2-dik Koller E. fh. 4é sm Suhogó 65 kg. 3-dik Pongrácz száz. id. ph Clarion 78½ kg. 4-dik Hoffmann őrn. id. ph Csehi 82½ kg. — Feltartva 10 hosszal 1-ső, rossz 3-dik, Csehi kitört. — *Tot.*: 10:19.

— **Karlsbadi lóversenyek.** A karlsbadi versenyek tegnapi programmján kiemelkedő futam nem is szerepelt, de azért sport szempontból igen sikerültnek mondható a verseny. Érdekes lefolyásu volt az Egeri-dij, melynek nagy favoritja volt a Taral által lovagolt *Miss Duncan*, de a Stronzian-kancza *Patron*-ban legyőzőjére akadt, amely nagy stilusban nyerte meg a versenyt. Patron e győzelmével kiváló képességről tett tanuságot, hogy bátran egyidőseinek legjobbjai mellé sorozható. *Retour* harmadik lett, ugy látszik teljesen elvesztette tavaszi jó formáját. A nap legjobban dotált futama volt a Marienbadi-dij, melynek 6000 koronás dijáért csak három ló vette fel a küzdelmet, és mint előrelátható volt, *Haiderose* ez alkalommal revanche-ot vett multkori legyőzőjén *Tubereusen*. Meglepő volt azonban a stilus, melylyel ellenfelét legaloppozta. Meglepetés volt *Hardly* győzelme az eladóversenyben, melyet a totalizatőr négyes mezőnyben kilenczszeres osztalékkal honorált. — Nagy formában van a J. Butters-istálló, három versenyt nyert meg gondozottjaival. — A részletes eredmény a következő:

I. *Meierhöfeni dij.* 3000 k. 2400 m.
1. Fer. József brag. hg. *St. Patrick* 65 kg. lov. Huxtable
2. Auersperg 4é sm. Fakir 70 kg. » Williamson
3. Dreher A 4é pm. Tippu Tipp 65 kg. » Weeler
0. Mr. White 4é pm. Sternbusk 72 kg. » Slinn
0. Mautner V. 4é sm. Isalco 70 kg. » Buckenham
Küzd. 2 h. 1-ső, 4 h. 3-dik. — *Tot.*: 10:42. Helyre: 50: 71, 67.

II. *Kétévesek eladóversenye.* 4000 k. 1300 m.
1. Mautner V. sk. *Grandeur* 51½ kg. lov. Southey
2. Br. Königswarter H. Latourdie 51½ kg. » Wilton
2½ h. nyerve. — *Tot.*: 10:26.

III. *Egeri dij.* 4000 k., 2400 m.
1. Br Rothschild N. 3é *Patron* 50 kg. lov. Southey
2. Gr. Wimpffen S. Miss Duncan 59½ kg. » Taral
3. Dreher A. 3é sm. Retour 50½ kg. » Jones
0. Kaulla A. 4é sm. Saucle 58½ kg.
0. Weill kir. ménes 4é sk. Ivonne 64 kg.
Könnyen 4 h. 1-ső, 1½ h. 3-dik. — *Tot.*: 10: 41. Helyre: 50: 64, 55.

IV. *Handicap.* 3000 kor 2000 m.
1. Br. Springer G. 4é pk *Duenna* 50 kg. lov. Gray
2. Mautner V 3é pm Pausanias 52½ kg. » Adams
3. Krausz L. 3é fm Philosoph 50 kg. » Bulford
0. Dreher A. 6é pm Gagerl 53 kg. » Jones
Itélet: Könnyen két hosszal első, félhosszal harmadik. — *Tot.* 10:22. Helyre: 50: 57, 60.

V. *Marienbadi dij.* 6000 k. 1100 m.
1. Gr Trautmannsdorff *Haiderose* 63 kg lov. Barker
2. Gr. Festetics T. 3é Tubereuse 51½ kg. » Doggett
3. Br. Springer G. 3é pm Galba 61½ kg. » Adams
Itélet: Igen könnyen ötnegyed hosszal első, négy hosszal harmadik. — *Tot.* 10:21.

VI. *Eladóverseny.* 2000 k. 1200 m.
1. Br. Springer G. 4é pk *Hardly* 56 kg. lov. Gray
2. M. Lincoln 4é stph Royal Flush 57 kg. » Bulford
3. Aresin-Fatton fh. 3é pm Kegyi 55 kg. » Adams
0. Péchy A. 3é pk Bellaria 51½ kg. » Taral
Itélet: Igen könnyen három hosszal első, háromnegyed hosszal harmadik. — *Tot.*: 10:89. Helyre: 50: 180, 147.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Ember* István csurgi gyógyszerész jegyet váltott *Vallauch* Bertával Zsablyáról.

GYÁSZROVAT.

Varga Lajos tótszentgyörgyi ev. ref. lelkész élete 50-ik, boldog házasságának 23-ik évében, lelkészkedésének 26-ik évében e hó 29-én reggeli 6 órakor elhunyt. A boldogult hült tetemei julius 1-én d. e. 10 órakor fognak a tótszentgyörgyi sirkertben örök nyugalomra tétetni.

Telek János, a budapesti II. ker. kereskedelmi iskola tanára, a magyar tanitók turista-egyesületének társelnöke, tegnap reggel 5 órakor, 39 éves korában Erzsébetfalván meghalt. Özvegye és hat kiskoru árvája siratja. Temetése hétfőn d. u. 4 órakor lesz Erzsébetfalván az Attila-utcza 48. sz. gyászházból.

TÁVIRATOK.

Prága, jun. 29. A Szokol-kongresszus mai napján reggel 6 órától este 9 óráig a tornászatnak volt szentelve. Az előgyakorlatok után délután 5 órakor a tömeggyakorlatok kezdődtek. Egy órai, 59.000 négyszögméternyi négyszög köröskörül tribünökkel volt szegélyezve. 6000 szokol felvonulásával kezdődtek a gyakorlatok, akik precziz szabadgyakorlatokat végeztek. Ezután szertornázás volt, a mely, ugy mint az utána következő versenyek, nagy tetszéssel találkozott. Ezután a Szokol ifjuság, 10 és 18 év közti tornászok, vagy 1700-an, végeztek nem kevésbé precziz gyakorlatokat. Festői volt 900 tornásznő felvonulása, a kik a buzogányforgatásban nagy ügyességet tanusitottak. Végül a vendégek tornázása, a lengyel tornászoknak lándzsaszurási gyakorlatai és a francziák rudtornázása következett. Este kiállitás terén népünnepély volt.

Algir, junius 30. *Revoil*, az uj főkormányzó a nagy tanácsban beszédet mondott, melyben azt a szándékát fejezte ki, hogy békés politikát követ és Francziaország befolyási szféráját nyugot felé a kereskedelmi összeköttetések szaporitásával kiterjeszti.

Versailles, junius 30. *Hoche* tábornok születésnapja alkalmából a radikális köztársaságiak lakomát rendeztek, melyen *André* hadügyminiszter beszédet mondott, hangsulyozva *a hadsereg engedelmességét a polgári hatalom iránt* és hozzá tette, hogy a hadsereg kötelessége védelmezni a köztársasági intézményeket, melyeket nem fog cserbenhagyni.

Lyon, junius 30. Ma délután a Patrie Française Cavaignac elnöklésével az itteni kaszinó termeiben nyilvános előadást rendezett. Ugyanabban az időben forradalmi szoczialisták tiltakozó meetinget tartottak. A két gyülés befejezése után azoknak résztvevői közt verekedés támadt. A rendőrség közbelépett és husz embert letartóztatott, mire a nyugalom ismét helyreállt.

A transzváli háboru.

London, junius 30. *Milner* lordot, a Fokgyarmat kormányzóját, a király tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta.

Queenstown (Fokföld), junius 30. (Reuter.) A gyarmati csapatok e hó 27-én Whittlesea mellett, Queenstowntól délre, megtámadtak egy bur osztályt, mely részben lovasokból állott. Három bur elesett.

Middelburg, junius 30. (Reuter.) Abban az ütközetben, melyet Crewe ezredes e hó 24-én Conwaytól délnyugatra vivott egy bur csapattal, négy búr lövészt elfogtak és egy búr parancsnokot megsebesitettek.

KÖZGAZDASÁG.

Pétervár junius 30. (A vetések állása junius közepén, ó-naptár szerint.) Az őszi gabona állása jó a Közép-Dnyeper mentén és részben Közép-Oroszországban ellenben kevésbbé kielégitő és rossz délkeleten és a Don-vidéken, részben a Közép-Volga mentén is. Északkeleten és északnyugaton, valamint a többi vidékeken az őszi gabona jól áll. A tavaszi gabona állása egészben véve ugyanez. Ki nem elégitő az a Közép-Volga mentén és az Uralban. A szárazság a Volga vidékén egyre tart.

Szénásy, Hoffmann és Társa
párisi és lyoni selyemgyári raktára
Budapest, IV., Bécsi-utcza 4. sz.
Tiszta selyem, sima liberty, minden szinben métre 90 kr. Lyoni foulard és nyomatott pongis 65 krtól följebb. Tiszta selyem nyomatott liberty 1.10 krtól följebb. Louisine popeline-soleil egész ruhákra minden szinben. Louisine-chine gaze-chine és soyeuse-chine a legujabb kivitelben bluzok és egész ruhákra. Minták vidékre kivánatra pontosan küldetnek.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: Erdős Armand.

— Nem tengeri füge, hanem az a füge, a mely itt nálunk terem! — vág közbe jóakarattal a város érdemes főjegyzője.

Igy aztán még kevéssé lettem okosabb. A jó humoru árvaszéki ülnök, Sz. K. jött aztán segélyemre.

— Instállom, itt Csikben oly szőrösre nő meg az egres, hogy előbb a borbélyhoz kell vinni beretválni!

Ilyen módon van összeállitva az étellap is: kurbolyaleves, de a böjt napjain árvalevest is készitenek. Főzeléknek például egres vagy fuszulyka. A fuszulykához télen *czika*, péntekien pedig bundáskenyér kerül. Tavaszszal a zöld káposzta járja, a mit csalánból vagy szőlőlevélből készitenek. A sültek közt szerepel a fatányéros, a pipesült, a berbécstokány, a gyengébb gyomruak részére pedig a tárkonyos becsinált. Tésztát is kapunk, például ceblepényt, laska pánkót vagy kürtős kalácsot. Ha aztán az ismeretlen ételbe belevásik az ember foga, gyengédeden biztatják: szeresse! Nevezetes, hogy a kenyér ára 3 krajczár, de csak a közkenyéré, a mit azzal indokolnak, hogy málé- és pityókával van keverve. A paprika ismeretlen egész Erdélyben, a vendéglők asztalán só és borstartó van. De a borsos pókányra is lehet ám inni! Hoz a pinczér fél liter küküllőmenti „Leánykát" s egy üveg ...ászoni vizet tesz le mellé, a miért nem kell fizetni. Különös egy viz ez! Olyan az ize, mint a fotogéné, petróleumé, mert sok a kátrányos alkatrésze a szilárd anyagok között. A borral aztán fekér csapadékot képez s tej gyanánt hatja a gyomorbajos, csak győzze türüzni a kicsiny pohár tartalmát! Kérünk végül egy „börszivarat" vagy pedig „papirszivarra" gyujtunk s mindezek tetejébe megiszunk egy pohárka „fenyővizet" (borovicskát), mig a megmaradt „Leánykát" „felduvasztjuk a kukra" (feltesszük a polczra), s azután átnézünk a „fehérnépek" közé.

A női nemet — épugy mint a férfiakat is — zömök termet, szép növés, erőteljesség, barna arczszin, erős metszésü arcz-él, hajlitott orr s a szem tüzes tekintete jellemzi. Szépségök elragadó. Nagyon sok szegénysorsu székely leány találta szerencséjét Moldovában, Oláh- vagy Oroszországban, a honnan gazdag boján vagy tekintélyes orosz ezredes nejeként került vissza rokoni látogatásra.

Ruházatak egyszerü; csupán az inget (és pedig a nyaknál és karokon) varrják ki diszesebbre.

Nem igy a csángók, a kik az oláhokkal sürün érintkezve elsajátitották azoknak czifra népviseletét. S épen a ruházat s a külső megjelenés az, a mi a székelyt a csángótól megkülönbözteti. A tüsző, bocskor, hosszu haj, széles kalap oláhot állit elénk, de a nyelve, a szive magyar. Legtöbbje nem is tud oláhul, igy a gyimesiek kizárólag magyarul beszélnek. Apáik azonban megjárták Oláhországot s a viseletbeli oláh szokásaikat onnan hozták magukkal, épen ezért, mert hazájukból eltávoztak, elcsatangoltak, hivja őket a székely csángóknak s mig a székely büszke önérzettel mondja: szabad székely vagyok, és sohasem azt vallja magáról, hogy ő magyar, addig a csángó magyarnak mondja magát.

A mi székelyünk is béjár Moldovába, *bémegy* Oláhországba, — mig Magyarország külföld neki, oda *ki*-megy. Sőt már a másik vármegye területe is „küső-ország", a külföld pedig „idegen ország". S ezt nem lehet csodálni. Kicsiny hazája nem ad neki kenyeret és nagy az isten áldása rajta. Az erdőség az állam vagy közbirtokosságé, neki csak a sovány legeltetés marad. Hanem azért ha idegen országba is jut, hü fia marad hazájának, honpolgárságát nem adja föl, gyermekeit otthon magyaroknak nevelteti s a legjobb sora legyen bár, hazavágyik szülőföldjére. S a mint nem szerzi meg a külország állampolgári jogait és nem szereti annak népét, — még kevésbbé szereti otthon az idegent az ő bérczei között. Különösen az oláh az, a kiről ugy beszél, mint legnagyobb ellenségéről. Egy öreg székely a ki világéletében nem látott eleven oláht, azt mondja egyszer: „Vén ember vagyok már instálom, de hogyha háborura kerülne a sor, még agyonütnék öt oláht!" Egyébként engem is csak jött-mentnek tekintettek. „Székely szülte a magyart", mondogatták. „Te csak magyarországi vagy, mi vagyunk az igaz magyarok; eleink foglalták el ezt az országot!" Szóval bizalmatlanul fogadtak, mikor aztán idők folytán jobban megismertek, befogadtak szivük szeretetébe, sőt megsajnálták, hogy elhagyom őket. „Sohase látunk mi már téged többé! Ne jösz te el még egyszer Csikbe! Megigértem s egy év multán felkerestem őket.

Mikor már bucsuztam, betévedt az asztaltársaságba az oláh biró is, hogy „alkalmi kocsit" keressen. Leült közibénk s velünk poharazott, Gyönyörü pohárköszöntőt is mondott, a melynek az volt a veleje: *Kossuth* Lajos nem csupán a tiétek, magyaroké, hanem a mienk, oláhoké is, mert minket ép ugy fölszabaditott a jobbágyság alól. Éljen az ő szelleme! Kimondhatatlanul jól esett ezt egy nemzetiségi férfiu ajkáról hallanom s ennek daczára mi történik? Feláll egy ügyvéd és dikcziózni kezd: Évszázadok tapasztalatai megtanitottak arra, hogy ne higyjünk az oláhoknak addig, a mig meleg; 48-ban leégették falvainkat, kardélre hányták gyermekeinket, lemészárolták asszonyainkat.

Sok tószt folyt még, az én csekély személyemre is több izben üritették a poharat. Majd E. ügyvédjelölt áll szólásra s a beszédének nagy nemzetiségi feneket kerit. Örültem neki, hogy végre a nemzetiségi férfiak valamelyikére kerül a sor s mégis hova lyukadt ki a dolog? . . . „Noha nem ennek a bérczes kis hazának a szülötte, mégis jó hazafi!" . . . Ez az aposztrofált hazafi én voltam és meglepetésemben majd hanyatt dültem. Pedig nem is olyan nevetséges a hazafiui érzelemnek ez az elismerése, ha figyelembe vesszük, hogy a székely az ő *tulajdon vérét is oláhnak tartja*, ha — görög-katholikus.

Mint jó magyar, Kossuthnak is nagy tisztelője a székely. Csikben hallottam énekelni ezt a jellegzetes nótát:

„*Kossuth lova* megérdemli a zabot,
Kétszer körül kerülte az országot,
Ha meg egyszer körül kerülte volna
Most a magyar „*osztrák-magyar*" nem volna."

A hazafiui érzelemnek sovinisztikus megnyilvánulása a székelyben a haza földjének valódi szeretetével párosul. A szülőföld minden röghez erősen ragaszkodik s legyen bár a szó szoros értelmében rög, ki nem fogy annak dicséretéből; a mi az övé, azt szebbnek látja, mint bármi mást. Tagadhatlanul szép is az az istenáldotta föld! Pazar bőkezüséggel halmozta el a természet fürdőit: *Tusnádot, Borszéket*, a hol egy nyári üdülés alkalmával testünk az ózondus fenyves levegő és edző borviz hatása alatt ifjuvá lesz, kedélyünk egy derék nép lelki világának tanulmányozásában felvidul, ismeretünk pedig az ethnografia egy kihaló érdekességével gazdagodik.

Dr. Trágor Ignácz.

A BOTLÁS.

— FRANCZIA REGÉNY. — 28

ELSŐ RÉSZ.

Nem teszik meg könnyü szivvel; felejthetetlen órákat töltöttek ebben a félreeső fészekben; itt, ebben a cseréppel fedett ódon házban több eseménye játszódott le életüknek hét hónap alatt, mint S . . . városkában huszonöt esztendő alatt; a fő fejezet itt folyt le . . .

Itt szorosan egymás mellett ugyanazt a levegőt szivták be, szerették egymást, egymáséi voltak.

A l'Oise partján egész élénkségükben fogadják majd őket a régi emlékek, Souliéres arra gondolt, hogy ismét viszontlátja a kisértetet, látja, a mint házából az erdőbe megy, áthalad az utczán, meg-megjelenik a szokott helyeken.

Armet-né is gondolt Claude-re, a kit bizonyosan mindenütt ott talál az ismert falak között. És szembe kell szállniok a közvéleménynyel, látni fogják a fanyar arczokat, meghallják a hátuk mögött tett megjegyzéseket, a Hartevel-ek, a Chodron-ok, a Romain-ok, a Robiquet-k komoly kárhoztatását, mindazokét az emberekét, a kik a régi barátság és a hajdani szokások alapján feljogositva hiszik magukat, hogy őket megbirálják és elitéljék.

— Rögtön egybelünk, mihelyt megérkezünk — inditványozta Claire.

— Igen, ez lesz a legjobb — helyeselte Mathieu — azután egyetlen szavuk sem lehet nekik . . .

Nagy volt a szomoruságuk, a mikor egy reggel fölrakták podgyászukat a kocsira és ők maguk is fölültek rá; növelte ezt a szomoruságot az őket környező többé-kevésbbé őszinte sajnálkozás is. Mind ott voltak az elutazásnál a derék parasztok és a derék halászok; mindazok, a kik bőséges hasznot huztak ez idegenek ott időzéséből; a házi uraik, a két Lamidey testvér, a kik tőlük telhetőleg kifosztották őket; az özvegy Germain-né, a tengerbe veszett hajósinas anyja, a kit mindennel elhalmoztak; és a többiek, még husz más, a kik mind törülgették a szemüket, könyörögtek, hogy jöjjenek megint vissza a nyáron.

Ők pedig mind ezt a sajnálkozást készpénznek vették; Souliéres naiv volt ez egyszer; Claire hiszékeny mint rendesen; köny csillogott a szemében, erősen fogadkozott, hogy visszatér.

Mikor a kocsi elindult, áldások moraja, zokogva kiáltott bucsuszavak, kendők lengetése követte az utasokat, a kik hasonló módon válaszoltak.

— Derék emberek! — rebegte Claire, miközben visszahanyatlott az ülésre az ut kanyarulatánál.

— Ugy van, — mondta Mathieu, — derék emberek!

Nem tudták vagy nem akarták megvallani, hogy e perczben tulajdonképen önmagukat sajnálják, életük foszlányait, a melyek itt akadtak a part szikláin, a háztetőkön, mindenütt, a hova önző szemük vetődött.

Nagy meglepetésükre és megelégedésükre is, megérkezésük S . . .-be észrevétlen maradt. A városka szomoru volt, félig még néptelen, szinte megdermedt a rémülettől az események miatt. Senki sem foglalkozott velük; az érdeklődés az egyesek iránt belefulladt az általános siralomba; mindenki élhetett a saját tetszésére, nem kellett félnie a szomszédok nyelvétől.

A németek még csak alig vonultak el; eltörülhetetlen emlékeket hagytak maguk után, nyomokat, melyeket csak nagyon sokára lehet majd lemosni.

Claire torkán fájdalmas fölkiáltás tört elő a háza előtt. A kapu tárva-nyitva állt és a szintén nyitott ablakokon át kivülről is látni lehetett a pusztulást.

Az ellenség, a mely elfoglalta volt, semmit sem kimélt; ellenkezőleg azt lehetett volna mondani, hogy különös örömét találta a rombolásban; mindent tönkretett, kétségkivül az utolsó pillanatban, végbucsujául.

Az oly családias ebédlő felismerhetetlen volt. Az összes ezüstnemü, az összes fém- és diszedények eltüntek, de maguk a butorok is kétségbeejtő látványt nyujtottak, a szövetet lehasogatták róluk, majdnem valamennyit csámpássá tették. Az asztal ragacsos volt a kiöntött bortól, karikák látszottak rajta az üvegek aljától, egyik lábára sántitott, baloldalra hajolt. A pohárszék, a szekrények ajtóit kitördelték, üresen tátongtak; de összevissza karczolt, sebekkel boritott fájuk bizonyitotta a győzők jó kedvét.

A szalonban még siralmasabb állapot tárult a szem elé. A csinos szövettel behuzott pamlagról, székekről, zsöllékről nagy csomókban lógott ki a lószőr. Kerestek talán valamit a huzatok alatt, vagy pedig pusztán kedvtelésből romboltak.

Armet Claude-nak a falra akasztott arczképe czéltáblául szolgált valamelyik részeg harczosnak; golyó furta át a sziv helyén a vásznat.

Bizonyosan ennek az erős és izmos francziának a látása sértette a német hiuságot.

Ez átlyukgatott kép előtt Claire és Mathieu, mindegyik a saját gondolaival megállt és elhalványodott. Érezhettek valamit ott a baloldalukban . . .

A szobák, a hol egyetlen függöny sem maradt, aljas lebujhoz hasonlitottak; émelyitő, undoritó szagok terjengtek bennök; palaczkok, szennyes és vérfoltos ruhaneműek, zsákok, üres ládák, piszkos pipatüllük voltak szerteszét a padlón, köpések és egyéb rondaságok szomszédságában: megannyi dicső bizonyitékai a nemes hóditásnak.

A kertben kivágták a fákat, hogy befütsenek velök az ideiglenes lakók; csonka, kurta törzsek álltak még itt-ott, tanui a hajdannak.

Claire sirt. Gyermekkori otthonát találta igy elpusztitva. Egyedül a falak áltak sértetlenül minden egyéb nem érdemelte többé, hogy megpróbálják kijavitani.

Siratta azokat a hársfákat, melyek alatt gyermekjátékait üzte, melyeknek árnyékában nőtt fel, a melyek oltalma alatt tette Mathieunek a szerelmi esküvéseket.

De Mathieu szenvelgett komor arcza ellenére is lelke mélyében ujjongott. Félt ezektől

Napirend 1901 julius 1.

Naptár: Hétfő, julius 1. — Róm. kath. Teodorik. — Prot.: Teovald. — Görög-orosz: (junius 18.) Leonc. — Zsidó: Tam. 14. — Nap kél: 3 óra 52 perczkor reggel, nyugszik: 7 óra 43 perczkor este. — Hold kél: 7 óra 9 perczkor délután, nyugszik: 3 óra 25 p. reggel.
A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.
A budapesti székesfővárosi czipész-ipartestület rendkivüli közgyülése d. u. 3 órakor a Wesselényi-utcza 17. sz.
Nemzeti muzeum: Természetrajztár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.
Országos képtár zárva.
Az akadémia Goethe szobája zárva.
Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és pentek kivételével naponkint 9—1-ig.
A Nemzeti Szalon d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődij 50 fillér.
Technológiai iparmuzeum kiállitása (VIII. József-körut 6. szám) nyitva d. e. 9 órától 1-ig.
Mezőgazdasági kiállitás (Párisból hazahozott tárgyak) a városligeti iparcsarnokban d. e. 10 órától este 7-ig. Belépődij dijtalan.
Mezőgazdasági muzeum zárva.
A földtani-intézet muzeuma zárva.
Közlekedési muzeum a városligetben d. e. 9—12-ig. d. u. 2—5-ig.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7-ig.
Az iparmüvészeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 10 órától 12-ig, d. u. fél 7-től fél 9-óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 2—8-ig.
Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.
Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.
Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. e. 3 órától 5-ig.
A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.
Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1.
Országos levéltár kiállitása régi oklevelekből, látható minden csütörtökön d. e. 11—1 óra között, vár, országház-utcza, belügyminisztérium.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ. Augusztus 31-ig a szinház zárva van.

M. KIR. OPERAHÁZ. Szeptember 14-ig az Opera zárva marad.

NÉPSZINHÁZ. Szeptember 1-ig a szinház zárva van.

VIG-SZINHÁZ. augusztus 1-ig a szinház zárva van.

VÁROSLIGETI SZINKÖR. Igazgató Feld Zsigmond. Budapest, 1901 julius 1-én **Öcska brigadéros.** Kezdete 7½ órakor.

BUDAI SZINKÖR. Budapest, 1901 julius 1 én. **Cyrano de Bergerac.** Kezdete 7 órakor.

Uránia Magyar tudományos szinház. Szeptember 1-ig a szinház zárva van

MAGYAR SZINHÁZ. Augusztus 31-ig a szinház zárva van.

Szinházi játékrendek.

A fővárosi nyári szinház műsora: *Kedden* Otthon. *Szerdán* Troubadour. *Csütörtökön* Államtitkár. *Pénteken* és *szombaton* Görög rabszolga. *Vasárnap* d. u. Három testőr, este Gyimesi vadvirág.

A Kisfaludy szinház műsora: *Kedden* Makranczos hölgy. *Szerdán* Dolovai nábob leánya. *Csütörtökön* Otthon. *Pénteken* Szünet. *Szombaton* Lili. *Vasárnap* d. u. Uj Szulamit, este Betyár kendője.

DIANA-KERT
nagy kerti vendéglő,
VIII., Nap-utcza 13. sz.
Naponta hangverseny.
Chambres separées. 41634
A József-köruti villamos megállóhely közelében.

Szalmaözvegyek találkája
SIMONCSICS J. 41603
Rémi szálloda vendéglőjében
VIII., József-köruton a Népszinházzal szemben.
Pilseni sörcsarnok.
Kitünő konyha! Figyelmes kiszolgálás!

Választási zászlók gyára
Választási tollak és jelvények. 41404
Kunetz Kálmán Budapest, VI., Nagymező-utcza 46.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. Elárusitók kerestetnek.

Magyar királyi államvasutak

86981/1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1902. évben, esetleg 3 éven át szükséges fém-, aczél- és vasnemü anyagok szállitásának biztositását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **folyó évi julius hó 27-ének déli 12 órájáig** beterjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi julius hó 26-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállitási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1901. junius hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1390

Magyar királyi államvasutak.

98990/F. sz. 1391

Hirdetmény.

Menetrend-módositás a győr-fehringi vonalon.

F. évi julius hó 1-től kezdődőleg a jelenleg Szombathelyről reggel 8 óra 50 perczkor Győrbe induló, illetve a Győrből Szombathelyre este 7 óra 29 perczkor érkező gyorsvonatoknak forgalma a szombathely-fehringi vonalrészre is kiterjesztetik.

E vonat Fehringről reggel 7 óra 12 perczkor fog indulni és Győrbe ugy, mint jelenleg d. e. 11 órakor fog érkezni; az ellenkező irányban Győrből ugy, mint jelenleg d. u. 5 óra 6 perczkor fog indulni és Fehringre este 8 óra 47 perczkor fog érkezni.

Továbbá a nevezett naptól kezdve a Győrből d. e. 10 óra 20 perczkor induló gyorsvonat Szombathelyre már d. u. 12 óra 31 perczkor fog érkezni és onnét d. u. 12 óra 37 perczkor fog indulni; a Fehringről d. u. 3 órakor induló gyorsvonat pedig Szombathelyre d. u. 4 óra 31 perczkor fog érkezni és onnét d. u. 4 óra 37 perczkor fog indulni.

Az üzletvezetőség.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A magyar és világirodalom kincsesháza. Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Nemzetünk müveltsége immár hála istennek annyira megerősödött, hogy alig van e hazában család, a mely **butorzata nellőzhetetlen részének ne tartaná a könyvesszekrényt** vagy legalább a szerény könyvespolczot. De azzal sok helyütt nincsenek még tisztában, **milyen könyvek valók e helyre?** Nos hát, e kérdésre csak egy válasz lehet: a családi könyvtárba első sorban azok a könyvek valók, melyek az emberi szellem termékeinek **színét-javát teszik,** a melyeket évezredek, évszázadok, vagy legalább nemzedékek magasztalása hirdetett szépnek, melyeket igy a mult már egyszólvan szentesitett, melyeknek ismerete nélkül iskolázott embert képzelni sem lehet.

Azokat az irókat, kik ilyen könyveket tudtak teremteni, klasszikusoknak, magyar szóval **remekiróknak** hivják. Ezek az irók azok, kiknek munkái nem hiányozhatnak **egyetlen müvelt házból sem.** E remekirók legjobb alkotásaiból fog állani az a **Remekirók Képes Könyvtára,** melyet az alulirott czég megindított, s melynek külső disze is méltó lesz azokhoz a szellemi kincsekhez, melyeket tartalmazni fog.

Természetes, hogy mindenek előtt **a magyar irodalom nagy nevei** fogják ékesiteni e gyüjteményt. Zrinyi Miklóstól Petőfi Sándorig a hány dicső irója volt nemzetünknek: valamennyi ott lesz e sorozatban. Ott lesz könyveink élén **arczképük,** ott lesz **életük rajza,** a legkiválóbb szakemberek tollából, ott lesz **jegyzetek és magyarázatok** formájában minden, a mi teljes megértésükhöz szükséges.

De be lehet-e érni ennyivel, pusztán nemzetünk irodalmának ismeretével? Azok a nagy nevek, melyek idegen országok költészetének büszkeségei, hiányozhatnak-e a müvelt magyar család könyvtárából? — Nem! Homer, Shakspere, Göthe s még sokan mások nem pusztán **egyetlen nemzetéi: a világirodalom** hėroszai ők, kiket minden nemzet magáévá tett, átültetve őket nyelvébe. Ezeket is adnia kell **Képes Könyvtárunknak:** meglevő forditásban, a hol van ilyen jó, uj forditásban, a hol a meglevők elavultak vagy más okokból nem megfelelők. S itt sem fog hiányozni minden iró előtt az arczkép, a magvas bevezetés életéről és munkásságáról, valamint nem fognak hiányozni a bőséges jegyzetek, melyek azt a müvet **könnyen megérthetővé** teszik mindenkire nézve.

Mindkét részét vállalatunknak, a magyar remekirókat épugy, mint az idegeneket, **képekkel** diszitjük. Ez illusztracziók nemcsak az olvasó képzelőtehetségének lesznek segitségére, elébe varázsolva a költői munkák legszebb részeit; hanem mint elsőrangu magyar müvészek rajzai, önmagukban is értékesek lesznek. A könyvek, természetesen, mind egyforma alakban, egyforma szép és tiszta nyomással és egyforma diszes bekötési táblában jelennek meg, rajta az illető iró **arany-domborművü medallion-arczképével.** Igy a könyvszekrénynek nemcsak tartalmuknál, hanem külsejüknél fogva is feltünő ékességei lesznek.

Noha a vállalat föntebbi programmja szerint a **Remekirók Képes Könyvtára** egységes, szerves gyüjtemény lesz: mindazonáltal az egyes remekirók **külön is,** mint **teljes, befejezett** munkák kerülnek könyvpiaczra. Senkisem lesz kénytelen minden kötetet megvásárolni, ellenben mindenki megvehet egy-egy remekirót **magában is.**

A kötetek ára a lehető legolcsóbb lesz. **Ára egy-egy illusztrált kötetnek fűzve legfeljebb 3 kor., diszkötésben 5 korona,** de ezt a csekély árt is szabadságunkban lesz a vevőnek részletekben törleszteni. Minden évben **négy kötet** megjelenése van tervbe véve, de remélhetőleg ennél többet is fogunk közrebocsáthatni.

Az eddig megjelent két első kötet, **Petőfi összes Költeményei,** kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A vállalat úgy a maga teljességében, valamint **kötetenként külön-külön is,** megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Az első két kötet már megjelent Czimök:

I. II. **Petőfi Sándor Összes Költeményei.** Életrajzi bevezetéssel ellátta Dr. Ferenczi Zoltán. 52 egész oldalas illusztrácziával ellátta Neogrády, Tull, Telegdy, Akantisz. Ára a két diszkötetnek 10 kor.

A következő kötetek lesznek:

III. IV. **Kisfaludy Sándor Összes Költeményei.** Életrajzi bevezetéssel ellátta Zilahi Kiss Béla. (Sajtó alatt.)
V. **Tóth Kálmán** Költeményei.
VI. **Göthe.** Faust. Ford. b. Dóczy Lajos.
VII. **Moliére Remekei.** I. rész. A fösvény. — Dandin György. — A kényeskedők. — A botcsinálta doktor. Ford. az első hármat Hevesi Sándor, az utolsót Gabányi Árpád.
VIII. **Mikes Kelemen** Törökországi Levelei Kiadja Sáróczi József.
IX. **Tóth Ede** Összes müvei.
X. **Musset Alfréd** Válogatott Remekei: Költemények, Elbeszélések, Szindarabok. Ford. Radó Antal.
XI. **Zrinyi Miklós** Összes Munkái.

Azután tervbe vannak véve: **Kazinczy, Berzsenyi, Csokonai, Kisfaludy Károly, Kölcsey** remekei; az idegen irodalmakból: **Homeros** Iliása és Odysseiája, Kempf József forditásában; **Shakspere** remekei; **Leopardi** válogatott verses és prózai munkái, **Byron** válogatott költeményei, **Ibsen** legjobb drámái stb. — egytől egyig a világirodalom legnagyobb nevei, a nemzetek müveltségének legfényesebb szövétnekei. Abban a tudatban, hogy ez ujabb vállalatunk megindításával a **nemzeti kulturának** nagy és fontos szolgálatot teszünk, ajánljuk azt a magyar haza pártfogásába!

LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSE, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 21.

A legérdekesebb, legolcsóbb úti és fürdői olvasmány az **OLCSÓ KÖNYVTÁR** regényei és beszélyei. Kaphatók minden könyvkereskedésben és a Franklin-Társulatnál Budapesten, Egyetem-utcza 4. sz.

(A zárjelben levő számok az Olcsó Könyvtár folyó számait jelölik.) Eddig megjelentek:

About Edmond. A csonka fülü ember. Regény. (463—465) 60 f
— A régi bástya. Reg. Ford. Sz. E. 3. köt. (686—700) 3 K
Aimard Guszt. A vasfejü. Tört. besz. (848—849) 40 f
Alarcon Péter. A háromszögü kalap és más beszélyek. Ford. Haraszti Gyula (901—903) 60 f
— A botrány. Regény. Ford. Haraszti Gyula (976—980) 1 K
Amerikai nők. Rajz és besz. György A. (221—223) 60 f
Ancelot madame. Lásd franczia beszélyek (846—847)
Andersen. Regék és mesék. Ford Milesz B. (147—149) 60 f
— Képeskönyv képek nélk. Ford. Schambach Gy. (326) 20 f
Balzac Honoré. Grandet Eugenia. (412—415) 80 f
— elbeszéléseiből. Ford. Béri Geza és Gyula (929—931) 60 f
Barilli Gyula, lásd Olasz beszélyek (261—263)
Bellámy. Visszapillantás 2000-ből—1887-re (796—800) 1 K
Bérczy Károly. A gyógyult seb. Beszély. (251—252) 40 f
Bésant Walter. A férfiak forradalma. Regény. Angolból ford. Hegedüs Pál (1004—1008) 1 K
Bikélas Döm. Lukis Laras. (817—818) 40 f
Bréhat. Lásd Franczia beszélyek (846—847)
Bret Harte kaliforn. beszélyei. Ford. Belényesi G. (3—5) 60 f
Bulwer E. A jövő nemzedéke. Regény. (207—209) 60 f
Céliores Paul. Lásd Franczia beszélyek (846—847)
Chabot A. A nevelőnő. Regény. (1011—1016) 1 K 20 f
Chateaubriand. Atala. Ford. Csiky K. (25—26) 40 f
— René. Francz. ford. Bogdánfy Lajos (521) 20 f
— A vértanuk. Ford. Dr Rada István (391—398) 1 K 60 f
— Az utolsó Abencerage. Beszély (891) 20 f
Cherbuliez V. A pépi király. Elbesz. (232—233) 40 f
Conscience H. A szegény nemes. (43—44) 40 f
Constant Benjam. Adolf. Egy ismeretlen iratai közt talált történet. Francz. ford Moravcsik Gyula (330—331) 40 f
Coppée F. Idyll a háboru alatt (881—882) 40 f
— Henrietta. Beszély. Ford. Molnár Gy. (884—885) 40 f
Csehov Antal beszélyei és rajzai. Az orosz eredetiből ford. Ambrozovics Dezső (1076—1078) 60 f
Csiky Gergely. Az első és a második. Elbesz. (378—380) 60 f
— A zokoli uraság két leánya. Elbeszélés (733—735) 60 f
— Aravkepek. Elbeszélések. (969—973) 1 K
Dahn Felix. Odhin vigasza. Északföldi regény a XI. századból. Németből ford. gróf Csáky Albinne. (337—340) 80 f
Daudet E. A férj. Regény. Ford. Laby Gy. (306—309) 80 f
— Levelek egy elhagyott malomból. Francziából. (1123—1125) 60 f
Delpit A. Odette házassága. Reg. Fáy J. B. (350—352) 60 f
— Lydia első fellépte. Elbeszélés francziából. (1189) 20 f
Deslys. Lásd Franczia beszélyek. (846—847)
Dickens K. Karácsonyi ének. Ford. Belényesi G. (21—22) 40 f
Dostojewszky F. lásd Orosz beszélyek (361—366)
Ebelot A. Cazaux András. Rajz a délamerikai pampaszokból. Fordit. Kárffy Titusz. (341—342) 40 f
Ebers Gy. Egy szó. Reg. Ford. Kacziány G. (445—449) 1 K
Eckstein Ernő. Aphrodite. Egy görög müvész regénye. Németből ford. Szávány Árm. (571—573) 60 f
Eliot György. A raveloei takács. (Silas Marner.) Regény. Angolból ford. Kacziány Géza. (491—494) 80 f
— Bede Ádám. Regény. Ford. Salamon F. (621—630) 2 K
— A vizimalom. Regény két köt. Ford. Váczy J. I. köt. (1041—1046) 1 K 20 f
II. k. (1047—1052) 1 K 20 f
Eynaud E. Perizade dala. Besz. Ford. Huszár I. (68) 20 f
Farina Salvatore. Két szerelem. (273—275) 60 f
Fáy A. Érzelgés és világ folyása. Beszély. (367—369) 60 f
Feuillet O. Tresceur J. Elb. Ford. Csukási. (112—113) 40 f
— Egy nő naplója. Regény. Ford. Fáy B. (174—176) 60 f
France Anatol. Thaïs. Ford. Sz. F. (857—860) 60 f
— A rózsafafüzér. Beszély. Francziából ford. B. F. (975) 20 f
Franczia beszélyek. Ford. Csiky Gergely (846—847) 40 f
Gaskellné. Cranford. Reg. Ford. Belényesi G. (441—444) 80 f
Gauthier Th. A lélekcsere. Reg. Ford. Szekula. (63—64) 40 f
Gogol M. Beszélyek az orosz életből. (23—24) 40 f
— Bulyba Tárász. Beszély. Ford. Almási L. (135—137) 60 f
Goldsmith Oliver. A wakefieldi pap. (426—429) 80 f
Gozlan Leo. Három arca egy koronára. Beszély. (359) 20 f
Gréville H. Ariadne. Reg. Ford. Huszár I. (403—408) 1 K 20 f
Gyulai Pál. A vén szinész. Beszély. II. kiad. (59—60) 40 f
Hardy Tamás. Otthon, a szülőföldön. Regény. Angolból ford. Békési Gy. és Pálfi Gy. dr. (1090—1101) 2 K 40
Hedenstjerna Alfréd. Mindenféle népség. (Allehanda folk) Képek a svéd népéletből. Ford. Baján M. (896—897) 40 f
Heyse P. A gróti kastélyban. Besz. Ford. Halasi (201) 20 f
— A sellő. Elbesz. Ford. Szikrai O. (1070) 20 f
— Két rab. Németből ford. B. M. (604—605) 40 f
Hoffmann A. T. Kis Zakar. Mese. (819—820) 40 f
Jerrold D. Zsák Mór. Ford. Belényesi G. (66—67) 40 f
Josika M. Egy igaz ember. Beszély. (41—42) 40 f
— Bornemissza Anna. Beszély. (1053) 20 f
Kármán J. Fanni hagyományai. Beszély. (15—16) 40 f
Karr A. A normandiai Penelope. (210—213) 80 f
— Hajnal után két héttel. Regény. (661) 20 f
Kemény Zs. Szerelem és hiuság. Beszély. (32—34) 60 f
— Két boldog. Beszély. (1061—1062) 40 f
Kisfaludy Károly. Tihamér. Beszély. (119—120) 40 f
Kisfaludy Károly. Vig beszélyei. (150—153) 80 f
Kochanovszkyne. Szeretett. Ford. Timkó I. (321—322) 40 f
Kovács Pál. Farsangi kalandok. Beszély. (87—88) 40 f
Kölcsey Ferencz elbeszélései. II. kiad. (6—7) 40 f
Krasewsky I. Ulána. Beszély. Ford. Timkó (701—702) 40 f
Kuthy L. Egy iskolai kaland. Elbesz. (1071) 20 f
Lamartine. Heloïse és Abelard. Ford. Erhardt (260) 20 f
Leskovár Jankó. Roskadozó kastélyok. Beszély. Horvátból Margalits Ede. (1153—1156) 80 f
Lover K. Viharban. Reg. Ford. György A. (370—374) 1 K
Louis-Lande L. Camaron. Episod a mexikói háboruból. Ford. Haraszti Gyula. (181) 20 f
Malot Hector. Pompon. Regény. (381—383) 1 K
— A szépség vonzereje. Ford. Sz. E. (450—454) 1 K
Marmontel. A szép Anikó. Elbeszélés. (850) 20 f
Mérimée P. Carmen. Beszély. Ford. B. P. (91—92) 40 f
— Colomba. Beszély. Ford. Szenvey J. (184—186) 60 f
— Guillot Arsène. — Abbé Aubin. Beszélyek. (783) 20 f
Mészáros Ignácz. Kartigám. Heinrich G.-tól (217—220) 80 f
Mörike Ede. Mozart prágai utazása. (941) 20 f
Norris W. E. Vidal Adrián. Reg. Ford. Sz. E. (561—568) 1 K 60 f
Olasz beszélyek. Irták Barilli, Ghislanzoni és Sara. Forditották Huszár I. és Mócs Zsigm. (261—263) 60 f
Orosz beszélyek. Irta Puskin S., Gogol M., Krylov I., Dosztojevszkij és Turgenyev. Ford. Csopey L. (361—366) 1 K 20 f
Ouida. Egy pár kis faczipő. (154—157) 80 f
— Egy orgonaág. Elbeszélés. Ford. Haraszti Gy. (599—600) 40 f
— Egy flandriai kutya. Elbeszélés. Ford. Orlai Antal (1122) 20 f
Pálffy A. Egy kastély az erdőben. II. kiad. (46) 20 f
— A szebeni ház. Beszély. (267—268) 40 f
— Az itélőmester leánya. Tört. beszély. (278—280) 60 f
— A báróné levelei. Beszély (606—608) 60 f
— Az atyai ház. Regény. 2. kiadás (785—792) 1 K 60 f
— A fejedelem keresztleánya. Regény. II. kiadás. (886—895) 2 K
— A Daboczy-család. Regény. (981—985) 1 K
— Ne hallja hirét az anyjának. Reg. (1036—1040) 1 K
— A 63. sz. 1—gy. p. Beszély. (1111—1115) 40 f
Patapenko N. J. Szerelem. Regény. Oroszból ford. Ambrozovics Dezső. (1183—1185) 60 f
Peard Francis Mary. Molly mama. Reg. (738—740) 60 f
Petőfi Sándor beszélyei. (395—396) 40 f
Plouvier E. Beszélyek. Ford. Milesz B. (110—111) 40 f
Prescott H. E. Schäffer Magdaléna. Beszély. (71—72) 40 f
Prevost Abbé. Lescaut Manon és des Grieux lovag története. Forditotta Visi Imre (947—950) 80 f
Puskin S. A kapitány leánya. Regény. Forditotta Ambrozovics Dezső. (989—991) 60 f
Le Sage. A sánta ördög. Ford. Varga B. (397—400) 80 f
Bernardin de Saint-Pierre. Pál és Virg. (391—392) 40 f
Sand Gy. Az ördög-mocsár. Ford. Csukássi J. (81—82) 40 f
— Leoni Leó. Beszély. Forditotta Visi I. (101—103) 60 f
— Indiána. Francziából forditotta Récsi Emil. (721—724) 80 f
Sandeau Gy. A montsabreyi kastély. Beszély. (14) 20 f
— Az örökség. Beszély. Forditotta Gyulai F. (708—710) 60 f
Schultz Johanna. Colette fogadalma. Forditotta Harasztiné Récsi Jolán. (904—906) 60 f
Sollohub gr. Előkelő világ. Orosz beszély. (17—18) 40 f
— A gyógyszerészné. Ford. Brassay A. (49—50) 40 f
Spielhagen Fr. Az utolsó órában. Ford. Halasi A. (310—311) 40 f
Stevenson Robert Lajos. A franchardi kincs. Beszély. Angolból ford. Angyal Dávid. (1168—1169) 40 f
Stifter A. Brigitta. Beszély. Ford. B. J. (61—62) 40 f
Storm Tiv. A kastélyban. Beszély. Ford. Balla M. (547) 20 f
Sudermann Hermann. A kivánság. Beszély. Németből ford. Voinovich Géza. (1205—1208) 80 f
Suonio. A hold regéi. Finnből ford. Vikár B. (360) 20 f
Szász Károly legifj. Balogh hadnagy története. Elbesz. (1117—1118) 40 f
Thackeray M. W. Hiuság vására. Regény hős nélkül. Forditotta Récsi Emil. I. kötet (647—652) 1 K 20 f
II. kötet (653—660) 1 K 60 f
— Esmond Henrik, Anna királynő Ő Felsége ezredesének önéletrajza. Regény. I. kötet (1021—24) 80 f
II. kötet (1025—28) 80 f
Theuriet. A Buzavirágék háza. Beszély. (158—160) 60 f
— Veronika asszony. Beszély. Forditotta Ujhéri. (283—284) 40 f
— A hableány. Beszély. Ford. Sz. E. (439—440) 40 f
— Aurelia néni. Regény. Ford. P. L. (481—484) 80 f
Tolstoj L. N. gróf. Családi boldogság. (116—118) 60 f
Turgenyev I. Tavaszi hullámok. (270—272) 60 f
— Költemények prózában. Ford. Csopey L. (433—434) 40 f
— Egy vadász iratai. Ford. Csopey L. (474—480) 1 K 40 f
Uchard M. Jean csillaga. Beszély. (204—206) 60 f
— Berthier Joconda. Reg. Ford. Molnár Gy. (1072—75) 80 f
Vadnai Károly. A kis tündér. Regény. (921—926) 1 K 20 f
Vautier Gy. A keresztanya. Ford. Márkus M. (245—246) 40 f
Vörösmarty beszélyei és regéi. 1829—1837 (1198—1200) 60 f
Wieland. Abderiták. Ford. Farkas Albert. (455—460) 1 K 20 f
Zichy Antal elbeszélései. (74—75) 40 f
Zschokke H. A szegény vitsbirei lelkész naplójából. Beszély. Forditotta Sz. M. (229) 20 f

az emlékeztető helyektől, a hol *a másik* mindenütt ott hagyta nyomait. Egyik nagy aggodalma volt a visszatérés ebbe a kisértetlakta házba; és ime, az ellenség megtisztitotta a helyet, ostoba gyülöletében szétszórta, szélbe vetette az összes emlékeket.

Még Claude arczképét is . . . Igy megcsonkitva, megvolt az ürügy, hogy föltegyék a padlásra; és ő, Mathieu, nem találkozik többé minden perczben ezzel a hideg tekintettel, mely lelkére nehezedett és szüntelen szemrehányással illette. Oh, azok a derék bajorok, milyen jó szolgálatot tettek neki!

Uj butorok, kitisztitott, másképen berendezett otthon, emlékeztető nélkül a multra! Fatal fácskák a kertben, melyeket maguk ültetnek el, melyek az ő számukra, a saját szemük előtt nőnek majd nagyra! Csakis a jelen és jövő lesz előttük, semmi sem viszi őket vissza a régi időkbe!

És álmodozásai közben Mathieu hajlandó volt elhinni, hogy Armet lelkét is elüzték ebből a házból, az ő házából a fegyveres betolakodók kaczagásai és triviális nótái.

Szabadabban lélekzett; de óvakodott elégedettségét a legkevésbbé is kimutatni. Hangosan átkozta Claire-rel együtt a megszállást, Németországot, a háborut és az erősek jogát, a melyet mindig rosszul gyakorolnak.

Mathieu házánál ép akkora volt a rendetlenség; ő azonban nem sokat veszithetett és tényleg nem valami nagy kárt szenvedett.

Ám azért mégis ott tört ki belőle igazán a harag.

A régi karosszék előtt, a melyen atyja üldögélt hajdanta és a melyet felhasogatva, négy darabra törve talált, fuldokolt a dühtől: ragaszkodott volt a saját ócskaságaihoz, noha értéktelenek voltak. De azután lassankint lecsillapodott, azt mondta magában, hogy mindez csak a nyomoruság tanuja volt, zavarta volna életét a jövőben; immáron gazdag lesz, jobb ha nem látja a mult idők e roncsait.

Megvigasztalódottan tért vissza Claire-hez; hanem azért keserves panaszokkal mondta el a nála történteket. A fiatal asszony, a ki még akkor is reszketett, halkan rebegte:

— Semmit se kiméltek meg!

Csakhamar megérkezett hozzájuk a közjegyző. Az utczán haladtában Chodron megpillantotta őket az ablakon át és belépett.

Mindjárt a küszöbön égnek emelte karjait a rettenetes zürzavar láttára és borzalommal ejtette:

— Itt is? Mindenütt igy van. — És önök? Hogy vannak? Mit csináltak az egész idő alatt?

Ekkor elkezdődtek a kimagyarázások, az elbeszélések; egymást keresztezték a kérdések és a feleletek. Végre Chodron elmondta a városka történetét a megszállás alatt. Jaj bizony, sok mindent kellett megérnie; tiz esztendőt vénült hat hónap alatt.

— Ki képzelte volna ezt el előre, mi? Ki hitte volna el csak egy esztendővel is ezelőtt?

Mindenütt katonák tanyáztak volt, még a templomban is; egyetlen ház sem maradt mentes a megszállástól; ám meg kellett vallani, a legrosszabbul azok jártak, a kik üresen hagyták a lakásukat.

A bajorok az ilyen helyeken semmi féket nem ismertek, minden ellenőrzés nélkül, kényükre jártak el, durva hóditók módjára . . . Egyébiránt Claire és Mathieu önmaguk is megitélhetik.

— És Hartevel-ék? — kérdezte Claire.

— Oh Hartevel-ék! — felelte a közjegyző és az eddiginél is szaporábban eredt meg a szava. — Hartevel-ék már egy hét óta itt vannak. Nagy ujság van náluk! . . . Gyerekük van . . . leány . . . a kis Beatrix.

— Ne mondja!

— Lehetetlenség!

— De igen, ugy van. . . . Dajkaságban hagyták Bordeauxban, féltették az utazástól . . . Gondolják el, három hónapos cseppség! Majd a mikor már elválasztották, akkor hozatják el ide.

— Rolande nagyon boldog lehet! — jegyezte meg Claire.

— Valósággal sugárzik a boldogságtól! Mármár kezdett kétségbeesni. . . . No de mindennek eljön az ideje.

— És Marjolin Sarah? — szólt közbe Souliéres épen nem nyájas hangon.

— Sarah kisasszony? Ő is velök volt Bordeauxban, most meg már hazatért Párisba. . . . nem félt semmitől se . . . nagyon bátor leány.

— Oh, szintén velök volt Bordeauxban? — sziszegte Souliéres. — A patvarba is, az egész világ utazott. . . .

— Kivéve engem — szólt elégedetten a közjegyző . . . Megfogytam, tudják-e?

Claire és Mathieu hangosan fölnevettek — először hangzott nevetés ezen a szomoru tanyán — mert Chodron megmaradt a régi egészen gömbölyü, kicsattanón piros arczu embernek, és ha lelkileg szenvedett is, a teste semmit se tudott erről.

— Csak nevessenek, nevessenek . . . Nekem se volt sokkal jobb dolgom mint Romain-nek. Szegény doktor! Berendelték gyógyitani a kórházba . . . Veszettül jó mulatsága volt . . . Robiquet-ról, róla még nem kaptunk hirt; bizonyosan Párisban van most is. Azt beszélik, a köztársaság meg akarja kicsit tánczoltatni, aligha nem elteszik innen; kár volna pedig!

Ilyen módon mindenki és minden szóba került. De a mit a két szerelmes örömmel tapasztalt, az az volt, hogy a közjegyző épen nem mutatott meglepetést az ő meghittségük miatt. Ugy látszott, már előre belenyugodott ebbe; az apró félelmek tehát elszálltak.

Másnap ez a benyomás még jobban megerősödött náluk. Frédéric sietett fölkeresni a visszatért jó barátokat; karjait tárta mindkettőjük elé, gyöngéd ömlengések között.

— Végre ismét egymásra találtunk! Jöjjenek, ebédeljenek ma nálunk . . . . Rolande sóváron várja, lelkemre kötötte, ne engedjem meg semmi esetre se, hogy elmaradjanak. Hanem tudják meg előre, nem váltunk ám tányért minden tál étel után . . . Nincs többé edény a házunknál, mindent összetörtek, mindent eltüntettek . . . Egészen ujra kell berendezkednünk!

Mindenütt ez a nóta hangzott és azok, a kiknek volt elég pénzük az elpusztult butort és házi felszerelést ujjal pótolni, azok hajlandók voltak nevetni rajta.

Claire és Mathieu a legszivesebb szavakkal feleltek az őszintén barátságos meghivásra; mind nagyobb örömmel látták, hogy ilyen hamar elfogadják őket uj szerepükben. Határozottan, ez a lecsillapulások, az apró boszankodások elfelejtésének időszaka volt; az emberek sokkal többet szenvedtek az általános összeomlás közben, semhogy személyes huzavonákra, holmi kegyeletsértésekre gondoljanak. Mindenkit boldogitott, ha régi jó barátra talált, és a mi folt ezt a barátságot netalán elhomályositotta, azt teljesen lemosta a távollét, a hosszu elválás. Azután meg Hartevel nem érezte magát feljogositva többé, hogy bárkit is megitéljen vagy épen elitéljen; és különben is mostanában nagyon kellemes hangulatban volt, a miért végre megmenekült hat hónapig tartott sulyos fogságából.

Sarah nem volt itt többé, közel hozzá fenyegetően. Frédéric megkönnyebbülten, szabadon lélekzett; föltette magában, hogy nem egyhamar látja viszont.

— Mindenesetre elmegyünk! — zengte Claire elégedett szivvel. — De nem kinálhatom meg, hogy edényt küldök maguknak; nekem még kevesebb maradt. Nézze, milyen istállóban lakom . . . pedig tegnap óta szüntelenül tisztogatunk.

— Hát nálad milyen világ van? — kérdezte Frédéric, Souliéres-hez fordultan.

— Nálam? — felelte ez. — Csak épen, hogy a ház még megvan. — A veszteségem egyébiránt nem nagy, eltekintve néhány emléktárgytól szegény apám után.

És a sopánkodások karban folytatódtak. mindenik ujabb adatokat szolgáltatott a közös méltatlankodáshoz.

Estefelé, hat óra tájban, mint a régi szép napokban, a Hartevel-ház tele volt. Az épen megérkezett Robiquet a kellő pillanatban mutatkozott. Ez a rögtönzött összejövetel emlékeztetett arra a nevezetes estére, a melyen tizenöt hónnappal azelőtt Marjolin Sarah-t mutatták be.

Ugyanazok az egyének voltak együtt: az adószedő, a közjegyző, Romain orvos, Souliéres, Claire, Frédéric-nél és Rolande-nál. Nem hiányzott más, csak fájdalom! a szegény Armet Claude, a ki meghalt, és Sarah, a ki eltünt.

Mindnyájan kellemes, jólesö felindulással látták viszont egymást, a mi ellen ilyen alkalmakkor a legzárkozottabb lelkek sem védekezhetnek; mindeniknek meg volt a saját története ezeknek a tragikus napoknak folyamán és minden arczon komolyság ült.

A kezek előre nyultak, őszinte ömlengések között szoritották meg egymást. Az asztalnál mindannyian egyszerre beszéltek.

Az ebédet szándékosan hibás edényekben szolgálták föl, repedt porczellánok, töredezett szélü faiences-ok, fületlen levesestál és mártásos csésze, kicsorbult poharak, hirtelenében vásárolt pakfong evőeszközök kerültek az asztalra.

Valahányszor egy-egy, csoda folytán épen megmenekült darabot hoztak elő, nyájas mosolylyal üdvözölték a háznak ezek a benfentes vendégei. De a franczia borok hatása alatt lassankint fölszállt a harag e franczia fejekbe. Egy ritka szép, de erősen megcsorbitott nagy porczellán tál láttára, melyre a csemegét rakták és a melyet mindnyájan jól ismertek, komor moraj keletkezett.

— A disznók! — kiáltott föl Robiquet, a ki a régi maradt, azaz nyers és fesztelen a kifejezéseiben.

— Strassburgi porczellán, — felelte röviden Frédéric.

Dermesztő csend állt be e szavakra, a szemek a földre szegődtek a szégyentől, a szivek elszorultak. És Robiquet harsány hangon folytatta:

— Oh, mi átkozottak vagyunk! . . . Én ott voltam Párisban! Majd megvesztem a hidegtől, az éhségtől, őrt álltam a bástyákon, térdig érő hóban, bombák röpködtek körülten . . . Nos, istenemre, kész lettem volna folytatni ezt az életet egy esztendeig, kettőig, tizig, ha végül győzelmet remélhetünk. És négyszázezer ember voltunk ott, négyszázer, hallják? a kik igy gondolkoztunk . . . nem számitva az eszeveszettségig lelkesedett asszonyokat és gyilkolni hajlandó gyermekeket . . . Nem követtek el semmit . . . Mondom önöknek . . . A nép jó maradt, a nép nagy volt, hősies, magasztos . . . De a vezérek! . . . Eh, ne beszéljünk többé erről.

— Igen — felelt Romain, — igen Robiquet, borzasztó legyőzöttnek lenni, de azt hiszi, hajdan a mi katonáink feszélyezték magukat, mikor átvonultak a meghóditott városokon? Nem fosztogattak, raboltak ők is irgalom nélkül? A császár, az egyetlen igazi császár, I. Napoleon alatt a diadalmas tábornokok tönkre tették az utjukba került népeket. Harácsoltak tőlük, ám nem mindig csak a sereg szükségletére; nem, hanem fájdalom, a saját személyes hasznukra is . . . Mindenüvé, a hova megy, sajna! az ember mindenütt egyforma; és a mit átkozni kell, az maga a háboru; a gyalázatos, becstelen, kegyetlen háboru! . . .

— A háboru? — szakitotta félbe Mathieu. — A királyok csinálják a háborukat. Hát van a népekben gyülölet? Nincs. De a dinasztiáknak vannak érdekeik . . .

— A császárság is ilyen módon omlott össze — helyeselte Frédéric. — Vajha a köztársaság okulna a példán és biztositáná számunkra a békét . . .

— Nehéz lesz — jegyezte meg az adószedő — miután két tsrtományt elvettek tőlünk.

Ám Rolande és Claire kéjelmetlenül érezték magukat az ilyen tárgyu vita alatt; könyörögtek hát az uraknak, hogy felejtsék el egy perczre drámai aggodalmaikat. Chodron, a ki még eddig semmit se szólt, csatlakozott hozzájuk és az ismételt kérésekre a vitatkozók megadták magukat.

— Legyen — szólt Romain — mi is fegyverszünetet kötünk.

Ez a szó kicsibe mult, hogy ujra lángra nem lobbantotta a még csak alig kialudt tüzet. Rolande azzal háritotta el a veszélyt, hogy hangosan kezdett kérdezősködni Claire-től.

— És maga kedves barátnőm, mivel töltötte számüzetésében ezeket a végzetes napokat? Nagyon szomoru órákat élhetett át.

— Ugy van — mondta Claire, még önmagának sem vallva meg, hogy hazudik, annyira együtt érzett a társasággal ebben a viharral telt légkörben. — Ugy van, mi nem igen kaptunk hireket . . . Egy normand zugban időztünk, sziklás tengerparton, szinte elzártan a világtól, ostoba parasztok között. De mikor egy-egy ujság nagyritkán eljutott hozzánk, milyen fölindulás! . . . Reszkető ujjakkal bontottuk fel . . . Szerencsétlenségre, mindig ujabb vereségről értesültünk és végül mi már csaknem jobb szerettük volna, ha semmit se tudunk meg.

Szép nyugodtsággal ejtette és ismételte a „mi“ szót; képtelen volt eltitkolni az uj meghittséget; nem tudott a régi személyiségében szerepelni ebben a társaságban.

(Folytatása következik.)

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 37960

Kárpáti juhturó

(ugynevezett liptói), legfinomabb, 5 kilós bödöny, bérmentve, utánvéttel 7 korona.

Kárpáti borovicska

valódi legfinomabb, régi, 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv, Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 41715

Eladó gyógyszertár.

A tulajdonosnak beállott munkaképtelensége miatt egy személyjogu gyógyszertár 11,000 frt évi forgalommal, Erdély nagyobb városában, kedvező feltételek mellett eladó, azonnal átvehető. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 41524

Szünidei szépirási tanfolyam.

Ugy mint a mult években, ez idei szünidőben is jul. 2-án szépirási tanfolyamot nyitok, mely aug. 20-ig tart. A tandij ezen időre 31 koronából áll. Azonkivül alaposan és lelkiismeretesen tanitom a német nyelv és helyesirást. Értekezési órák: 10—1, 4—6-ig. **Adler J. szépiró tanár, Nagykorona-u. 4. III.** 41697

Szabadalmakat

kieszközöl és értékesit az összes államokban

WEISZ SÁNDOR

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest, IV., Gizella-tér 2. (Váczi-utcza sarkán).

Szabadalmak értékesitésére vonatkozó köszönetnyilvánitásokba betekintés vehető. 41644

Nevelőnők

zene- és nyelvek tudásával, óvónők, bonneok elhelyeztetnek **özv. Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 41478

Alkalmi vétel!

BUTOR

Beraktározott s ki nem váltott, remek kivitelü, legkitünőbb minőségü szalon, ebédlő, háló és más szobaberendezések nálunk teljesen uj állapotban, hallatlan olcsó árban kaphatók. Megtekinthető délelőtt 8—12-ig, délután 2—7 óráig. 41730

Butorraktár

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 12. szám.

Lábizzadás,

kipállott és kisebesedett viszkető testrészekre ótvar, sömör és börhámlás ellen legjobbnak bizonyult eddig

az Erényi-féle

Ichtiol-Salicyl.

Ára 3 **korona** utasitással

Szétküldi:

Erényi gyógyszerész

Szabadszállás.

Főraktár: 40833

Török J. Király-utcza 12.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és **a hid minden pontján egyenlően** mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marhazsák- és raktári mérlegeinket, különösen gardák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk. 41725

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár részv.-társ.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

Az Athenaeum

irodalmi és nyomdai részvénytársulat

kiadásában Budapesten megjelent:

TELEKKÖNYVI

döntvények és végrehajtások

1861—1901-ig,

szakaszok szerint összeállitva,

Segédkönyv

a telekkönyvi és végrehajtási törvény-, illetve rendeletekhez.

Irta

Dr. HERCZEGH MIHÁLY.

Ára 6 korona.

Kapható a kiadóhivatalban VII., Kerepesi-ut 54. és minden könyvkereskedésben.

SZABADALOM.

A m. kir. belügyministerium által 1900. évi márczius hó 21-én 2372z. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint müködő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40257

Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők

Testülete

tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi hatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer). VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Böleskey Pál,** V., Fürdő-utcza 1. sz. **Kalmár Jakab (Kalmár J.),** VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István (Kelemen és tsa),** VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Armin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp (Schön F.),** VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer)** VII., Kerepesi-ut 32. sz.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Legolcsóbb utazás Rohitsch fürdőhelyre.)

Az utazó közönség figyelmeztetik, hogy Budapestről Rohitschra legolcsóbban Zágráb—Krapinán át lehet utazni, mely utirányon át Budapest **keleti** pályaudvar állomásról Krapinára és vissza 30 napig **érvényes** menettérti jegyek adatnak ki következő árakon:

Gyorsvonattal: I. o. 44·40 K. II. o. 32·80 K.
Személyvonattal: I. „ 38·— K. II. „ 28.— K. III. o. 19 K.

Rohitsch fürdőbe való utazásra azonkivül Budapest-, Dombovár-, **Zágráb**-, Krapina-, Pöltschach-, Pragerhof-, Kanizsa-, **Székesfehérvár**-, Budapesten át szóló körutazási jegyek állithatók össze, melyek árai I. oszt.-ban 47 márka 10 fillér körülbelül 55 K. 60 fill.; a II. oszt.-ban 33 márka 30 fillér körülbelül 39 K. 40 fill.; és a III. oszt.-ban 20 márka, körülbelül **24 K. kerülnek** és melyek 45 napig és a gyorsvonatokon is **érvényesek**.

A fentemlitett menettérti jegyek Budapest keleti pályaudvar **állomáson és a** városi menetjegy-irodában (Hungária szálloda), **a körutazási jegyek** pedig ugyancsak a városi menetjegy-irodában, **valamint a** Cook-féle utazási irodában kaphatók.

Különösen kiemeltetik, hogy Zágrábon át a legkényelmesebb vonatcsatlakozás is áll fenn, amennyiben a Budapestről 7 óra 15 perczkor reggel induló gyorsvonat használata esetén az utas ugyanazon napon 6 óra 21 perczkor este érkezik Krapinára. **Krapináról** Rohitschra vagy vissza egy négyüléses kocsi, mely **a krapinai** állomás főnökénél is megrendelhető, 12 koronába kerül.

Bővebb felvilágositás a budapesti városi menetjegy-irodában (Hungária szálloda) kapható, a hol a fürdőre vonatkozó leirások és egyéb prospectusok is dijmentesen kaphatók.

Budapest, 1904. évi junius hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1349

SZKLENÓ-fürdő

vasut- és távirda-állomás

GELETNEK-SZKLENÓ, (Barsmegye.)

Regényes vidék, ózondus levegő, pompás lomb és fenyves erdők, kiterjedt **sétányok, diszkert, állandó zene, társalgó-terem,** kitünő és olcsó étkezése és lakásainál fogva egészségeseknek is e fürdőhely **nyaralóhelyül** melegen ajánlható.

Szklenó-fürdő hévvize (35—53° C.) javalva van: **emésztési zavarok, máj-, lép-, vesehólyag-bántalmaknál,** ugyszintén **reumatizmus, köszvény, Rachitis** (angol betegség), **zorophulosis, hüdések** és mindennemü **csont- és börbajoknál.** Kiváló jó hatással van az ózondus levegő **nehéz légzés, tüdősorvadás,** valamint **haemoptöe** (vérköpés) ellen.

Utazás: Budapest—Losoncz—Garam-Berzencze—**Geletnek Szklenó,** vagy Budapest—P.-Nána—Léva—**Geletnek-Szklenó.**

Minden bővebb tudósitással szolgál

41642 **a fürdőigazgatóság.**

HOLLANDI

életbiztositó részvénytársaság

(Algemeene Maatschappy van Levensverzekering en Lyfrente.)

Budapest, Kerepesi-ut 1. (Nemzeti szinház bérháza.)

Igazgató: **Tolnay Lajos,** miniszt. tan., orsz. képviselő. Vezértitkár: **Stignitz Imre.** 31963

1900 év végéig 215 millió korona biztositás köttetett.

A társaság mindennemü biztositást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m. tőkebiztositást, tulélés és halálesetre szóló, valamint özvegyi nyugdij-biztositást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kiházasitási biztositásokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágositással készséggel szolgál a magyarországi vezérképviselőség Budapesten, valamint a vidéki képviselők.

Referencziákat a magyar általános hitelbank ad.

Kivonat a dijtáblázatokból

Dijtétel 100 korona után

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő								A tőke 20 év után vagy idöelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő					
Kor		Kor		Kor		Kor		Kor		Kor		Kor	
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22	43	4.56
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.61
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.84
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36	48	4.93
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50		

Med. univ. Dr. FABINYI

emerit. kórházi orvos — Specialista

gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).

Impotentiát (férfiui gyengeség)

még idősebbeknél is meglepő eredménynyel. — Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.

Lakik: Budapest, Erzsébet-körut 12. I. em.

Rendel d. e. 9—3: este 6—8-ig. 41660

41522

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommmal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnalfogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciat), aranyeret, börbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön várószterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő, titoktartó választ (a levelbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

ADRIA

magyar kir. tengerhajózási r.-t. vezérügynöksége:

Hoffmann S. és V.

1901. julius havában következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1901. julius
Fiuméból	Liverpool	Saragossa (C. L.)	1—10
„	Hamburg[1])	Lusitania	1—10
„	Barcelona, Valencia*)	B. Kemény	10
„	Tanger[1]), Pernambucco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos*)	B. Kemény	10
„	Gibraltar[1]), London	Andrássy	5—15
„	Liverpool	Athenian	5—15
„	Rouen*)	Széchenyi	12—22
„	Hull, Newcastle O/T.	Volturno	15—25
„	Hamburg[1])	Pergamon	15—25
„	Liverpool	Flaminian	15—25
„	Antwerpen, Scheerness	Deák	15—25
„	Oporto, Bordeaux*)	Matlekovits	18—28
„	Rouen	Báthori	21—31
„	Rotterdam, Hamburg	Szent László	21—31
„	Algier[1]), Glasgow*)	Zichy	21—31
„	London	Genoa	21—31
„	Liverpool	Aleppo (C. L.)	21—31
Bordeaux, St.-Servan	Fiume	Szent László	22/VI—2/VII
Liverpool	„	Flavian	1—10
London	„	Mátyás király	5—15
Rouen	„	Jókai	5—15
Liverpool	„	Pavia (C. L.)	5—15
Hull, Newcastle O/T.	„	Rosario	10—20
London	„	Udm. Bailey	15—25
Liverpool	„	Andalusian	15—25
Rouen	„	Petőfi	21—31
Glasgow	„	Nagy Lajos	21—31
Antwerpen, Scheerness	„	Stefánia	21—31
Rotterdam, Antwerpen	„	Kálmán király	21—31
Liverpool	„	Veria (C. L.)	21—31

Középtengeri szolgálat.

Fiume—Malta—Sziczilia—Marseillei vonal: Fiuméból: Tisza 4-én, Adria 11-én, Rákóczy 18-án, Árpád 25-én. **Marseilleből**: Árpád 7-én, Buda 14-én, Tisza 21-én, Zrinyi 28-án.

Tyrrheniai vonal: Az elsőosztályu gyorsgőzös Szapáry, minden szerdán délben m. p. jövő hó 3., 10., 17., 24. és 31-én Marseilleből Genuaba, minden csütörtökön este 8 órakor Genuából Nápolyba és minden szombaton délután 4 órakor m. p. jövő hó 6., 13., 20. és 27-én Nápolyból direkt Marseillebe indul.

[1]) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a jogot, e kikötőt nem érinteni.

A *)-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

Az „ATHENAEUM“ részv.-társulat kiadásában Budapesten megjelent:

A valódi szakácsság

vagy legujabban átvizsgált és tökéletesiteit

KÉPES PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Saját sokszori kisérletek után érthetően és pontosan leirta és kiadta

St. HILAIRE JOSEFA.

Huszonnyolcz, a legujabb szakácsvényekkel, a felszeldelés mesterségével, valamint a modern asztal teritésével bövitett kiadás.

Átdolgozta: **VÖRÖS MARI.**

Számos, a szöveg közé nyomtatott ábrával.

Ára kötve 2 forint.

Szives figyelembe ajánlva! Az utóbbi években ezen jó hirnévnek örvendő szakácskönyvnek többféle utánzása hozatott forgalomba, miért is kéretik csak oly példányt vásárolni, melynek a czimlapja előtti oldalán a szerzőnő sajátkezü névaláirása található.

A megrendelés legczélszerübben 2 forint beküldése mellett az „ATHENAEUM“ könyvkiadó osztályához intézendő (Budapest, Kerepesi ut 54).

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

1279

Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasuti pályaudvar).

Fürdőhely	Út	Állomás	Menetrend	Jegyek
Abbazia	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Abbazia-Mattuglie	ind. 8·00 reggel 8·00 este / érk. 9·37 este 9·17 d. e.	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. o. 104.16, II. 74·56, III. 47·78 kor.
Arco	Pragerh.-Marburg-Morin át	Budapest d. v. / Arco	ind. 8·00 reggel 8·00 este / érk. 9·50 d. e. 10·39 este	Menettérti jegyek **Mori** állomásig 30 napig érvényesek* gyorsvonatokra: I. oszt. 132·10, II. oszt. 74·92, III. oszt. 61·54 kor.
Auenhof	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Velden	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 7·42 este 6·49 reggel 2·05 d. u.	30 napig érvényes menettérti jegyek* **Velden** állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 80·12, II. oszt. 55·88, III. oszt. 35·52 kor.
Balaton-Földvár		Budapest d. v. / Balaton-Földvár	ind. 6·50 reg. 8·00 d. e. 2·00 d. u. †4·25 d. u. 8·00 e. 10·00 e. / érk. 10·57 d. e. 10·28 d. e. 6·07 d. u. †8·17 e. 10·32 e. 1·42 é.	Gyorsvonat I. oszt. 21·60, II. oszt. 14·40, III. oszt. 8·70 kor. Személyvonat I. oszt. 15.40, II. oszt. 10·30, III. oszt. 6·50 korona. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Balaton-Füred		Budapest d. v. / Siófok	ind. 6·50 reg. 8·00 d. e. 2·00 d. u. †4·25 d. u. 8·00 e. 10·00 e. / érk. 10·35 d. e. 10·09 d. e. 5·37 d. u. †7.44 este 10·11 e. 1·17 é.	Gyorsvonati menettérti jegyek I. o. 19·—, II. o. 12·70, III. 7·60 k. Személyvonati „ „ I. o. 13·50, II. o. 9·—, III. 5·60 k, Mindkét vonaton Siófokig és vissza. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig érvényesek.
Brennerbad	Pragerhof-Franzenfesten át	Budapest d. v. / Brennerbad	ind. 8·00 reggel 8·00 este / érk. 5·19 reggel 2·59 d. u.	30 napig érvényes menettérti jegyek: gyorsvonat I. oszt. 124·68, II. oszt. 89·32, III. o. 57·80 korona.
Daruvár	Kanizsa-Barcson-át	Budapest d. v. / Daruvár	ind. 8·00 reggel 10·00 este / érk. 8·53 este 12·09 d. u.	Személyvonatu menetjegyek **Barcsig**: I. 23·80, II. 15·80, III. 10·80, **Barcsról** 30 napig érv. menettértijegyek: I. 13, II. 9, III. 6 korona.
Fonyód-fürdőtelep		Budapest d. v. / Fonyód-fürdőtelep	ind. 6·50 reggel 8·00 reggel 2·00 d. u. †4·15 d. u. 8·00 e. / érk. 11·51 d. e. 10·56 d. e. 7·03 este †9·06 este 11·00. é.	Gyorsvonati menettértijegyek I. o. 27·00, II. o. 18·00, III. o. 10·80. Személyvonati „ I. o. 19·20, II. o. 12·90, III. o. 8·10. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Gleichenberg	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Purkla	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 7·56 este 8·13 d. e. 4·32 d. u.	30 napig érvényes menettérti jegyek **Spielfeld** állomásig, gyorsvonatokra I. 59·60, II. 41·12, III. 25·50 korona.
Gossensass	Pragerhof-Franzenfesten át	Budapest d. v. / Gossensass	ind. 8·00 reggel 8·00 este / érk. 4·38 reggel 2·30 d. u.	30 napig érvényes menettérti jegyek*) gyorsvonat I. 117·30, II. 83·76, III. 53·64 korona.
Görcz	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Görcz	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 10·05 este 10·08 d. e. 6·34 este	30 napig érvényes menettérti jegyek: gyorsvonat I. 111·58, II. 80·16, III. 51·16 korona.
Héviz		Bpest d. v. / Keszthely	ind. 6·50 reggel 8·00 reg. 2·00 d. u.† 4·25 d. u. 8·00 este 10·00 este / érk. 1·10 d. u. 11·45 d. e. 8·10 este † 10·15 este 12·00 éjjel 3·40 reg.	Menettérti jegyek **Balaton-Szent-Györgyig**. Gyorsvonat I. 32·40, II. 21·60, III. 13·— korona. Személyvonat I. 23·10, II. 15·40, III. 9·60 korona. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőévad végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényes.
Lipik	Nagy-Kanizsa-Barcson-át	Budapest d. v. / Pakracz-Lipik	ind. 8·00 reggel 10·— este / érk. 10·— este 1·20 d. u.	Személyvonatu menetjegyek **Barcsig**: I. 23·80, II. 15·80, III. 10·80 korona. **Barcsról** 30 napig érvényes menettérti jegyek: I. oszt. 15, II. oszt. 10, III. oszt. 7 korona.
Meran	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Meran	ind. 8·00 reggel 8·00 este / érk. 7·45 reggel 3·00 d. u.	**Bozen-Gries** állomásig 30 napig érvényes* menettérti jegyek, gyorsvonat: I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 korona.
Pörtschach am See	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Pörtschach a. S.	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 7·27 este 6·38 reggel 1·53 d. u.	30 napig érvényes* menettérti jegyek, gyorsvonat: I. 80·12, II. 55·88, III. 35·52 korona.
Rohitsch	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Pöltschach	ind. 8·00 reggel 6·50 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 3·05 d. u. 8·45 este 3·33 reggel 8·59 d. e.	30 napig érvényes menettérti jegyek **Pörtschach** állomásig gyorsvonat I. 61·88, II. 42·88, III. 26·64 korona.
Römerbad		Budapest d. v. / Römerbad	ind. 8·00 reggel 6·50 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 4·06 d. u. 10·09 este 4·32 reggel 10.31 d. e.	30 napig érvényes menettérti jegyek gyorsvonat I. 70·04, II. 48·92, III. 30·72 korona.
Savanyukut	Kanizsán át	Budapest d. v. / Savanyukut	ind. 6·50 reggel 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 7·15 este 4·03 d. u. 6·54 reggel 11·51 d. e.	Személyvonatu jegyek I. oszt. 28·20, II. 18·60, III. 13·20 kor.
Semmering	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. / Semmering	ind. 8·00 reggel 6·50 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 6·45 este 3·18 éjjel 7·05 reggel 4·28 d. u.	Gyorsvonatu menettérti jegyek 30 napig érvényes: I. o. 77·44, II. 54·50, III. 34·44 korona.
Siófok		Budapest d. v. / Siófok	ind. 6·50 reg. 8·00 reg. 2·00 d. u. †4·25 d. u. 8·00 e. 10·00 e. / érk. 10·35 d. e. 10·09 d. e. 5·37 d. u. †7·44 e. 10·11 e. 1·17 é.	Gyorsvonatu menettérti jegyek I. 19, II. 12·70, III. 7·60 kor. Személy „ „ „ I. 13·50, II. 9.—, III. 5.60, kor, Tekintet nélkül a kiadás napjára a fürdőévad végéig, azaz szeptember hó 30-ig bezárólag érvényesek.
Tobelbad	Pragerhof-Gráczon át	Budapest d. v. / Premstätten-Tobelb.	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 6·12 este 8·06 reggel 1·46 d. u.	**Graz** állomásig 30 napig érvényes menettérti jegyek gyorsvonatokra. I. 59·60, II. 41·12, III. 25·50 korona.
Toblach	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Toblach	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 1·05 éjjel 10·46 d. e. 7·23 este	30 napig érvényes* menettérti jegyek, gyorsvonatokra: I. 106·14, II. 75·42, III. 48·56 korona.
Tüffer	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Markt-Tüffer	ind. 8·00 reggel 6·50 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 3·57 d. u. 9·59 este 4·24 reggel 10·21 d. e.	30 napig érvényes menettérti jegyek **Mark-Tüffer** állomásig gyorsvonat: I. 68·54, II. 47·84, III. 30 korona.
Velden	Pragerhofon át	Budapest d. v. / Velden	ind. 8·00 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 7·45 este 6·49 reggel 2·05 d. u.	30 napig érvényes* menettérti jegyek gyorsvonat: I. 80·12, II. 55·88, III. 35·52 korona.
Varasd-Teplitz	Csáktornyán át	Budapest d. v. / Varasd-Teplitz	ind. 6·50 reggel 8·00 este 10·00 este / érk. 5.30 d. u. 5.40 reggel 7.05 reggel.	Póstavonatu jegyek **Csáktornya** állomásig: I. oszt. 21·60 korona, II. 14.40, III. 9·60 korona.

* Május hó 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. évi október hó végéig érvényesek.

† Junius hó 1-től szeptember hó 15-ig közlekedik

MEGYEI TÉRKÉP-ATLASZ

MAGYARORSZÁG ÖSSZES MEGYÉIVEL.

Készitette

HÁTSEK IGNÁCZ,

m. kir. térképész.

RÉSZLETES JEGYZÉK:

1. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun m.	60 f.	43. Békés	30 f.
2. Bács-Bodrog	60 f.	44. Csongrád	40 f.
3. Nógrád	40 f.	45. Csanád	40 f.
4. Hont	30 f.	46. Arad	40 f.
5. Bars	30 f.	47. Torontál	60 f.
6. Zólyom	30 f.	48. Temes	60 f.
7. Liptó	40 f.	49—40. Krassó-Szörény	60 f.
8. Árva	40 f.	51. Hunyad	40 f.
9. Turócz	40 f.	52. Szeben	30 f.
10. Trencsén	60 f.	53. Alsó Fehér	30 f.
11. Nyitra	60 f.	54. Torda-Aranyos	40 f.
12. Pozsony	60 f.	55. Kolozs	60 f.
13. Komárom	30 f.	56. Szolnok-Doboka	40 f.
14. Esztergom	30 f.	57. Beszterce-Naszód	30 f.
15. Moson	40 f.	58. Csík	60 f.
16. Győr	30 f.	59. Maros-Torda	40 f.
17. Sopron	60 f.	60. Udvarhely	30 f.
18. Vas	40 f.	61. N.-Küküllő	40 f.
19. Zala	60 f.	62. K.-Küküllő	40 f.
20. Veszprém	60 f.	63. Fogaras	30 f.
21. Fehér	40 f.	64. Barassó	40 f.
22. Somogy	60 f.	65. Háromszék	40 f.
23. Tolna	40 f.	66. Fiume város és kerülete	30 f.
24. Baranya	60 f.	67. Fiume-m.	30 f.
25. Jász-Nagy-Kun-Szolnok	60 f.	68. Zágráb-m.	40 f.
26. Heves	30 f.	69. Varasd	30 f.
27. Borsod	40 f.	70. Kőrös	30 f.
28. Gömör és Kis-Hont-m.	40 f.	71. Belovár	30 f.
29—30. Abauj-Torna	60 f.	72. Pozsega	30 f.
31. Szepes	30 f.	73. Verőcze	40 f.
32. Sáros	30 f.	74. Szerém	30 f.
33. Zemplén	40 f.	75. Péterváradi ker.	30 f.
34. Ung	30 f.	76. Bródi ker.	30 f.
35. Bereg	30 f.	77. Gradiskai ker.	30 f.
36. Ugocsa	30 f.	78. Báni ker.	30 f.
37. Máramaros	40 f.	79. Ogulin-Szluini kerület	40 f.
38. Szatmár	40 f.		
39. Szilágy	60 f.	80. Lika-Ottocsáni kerület	40 f.
40. Szabolcs	60 f.		
41. Hajdu	30 f.	81. Magyarország átnézeti térképe	40 f.
42. Bihar	60 f.		

Méretük 1:500,000.

Minden térkép egyenkint kapható.

Ezen atlaszt a nmélt. vallás- és közokt. minister földrajzi oktatás czéljából az összes hazai iskoláknak rendeleti uton használni ajánlotta.

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedés kiadása

Budapest, VI., Andrássy-út 21. szám a.

Az egész 81 térképből álló atlasz, ha egyszerre megrendeltetik, diszkötésben 24 kor. előfizetési áron részletfizetésre is kapható. — E czélra kérjük az alábbi rendelőlapot felhasználni, illetve kivagni és aláirva hozzánk beküldeni.

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésének

Budapesten, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. alatt

Ezennel megrendelem

A Hátsek-féle MEGYEI TÉRKÉP-ATLASZT 24 kor. értékben

Fizetendő **2 koronás** havi részletekben a szállitástól kezdve minden hó elején Budapesten a czég könyvkereskedésében. Az esedékes és le nem fizetett részleteket a czégnek jogában áll költségemre postai megbizással bevonni. A részletek pontos lefizetésének elmulasztása esetén a teljes vételár azonnal esedékessé válik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállitásnál fizetendő utánvételképen.

Név és állás: ....

Kelt ....

Lakhely ....

Fizetendő Budapesten.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.